POSTI- JA TELEHALLITUKSEN

KIERTOKIRJEKOKOELMA

1983 Nro **54**

Nro 54

Kiertokirje

tiliohjesäännön soveltamismääräysten muuttamisesta

Posti- ja telehallitus on tänään istunnossa tapahtuneessa esittelyssä päättänyt tehdä toukokuun 29 päivänä 1952 annettuihin *tiliohjesäännön soveltamismääräyksiin* seuraavat muutokset:

1 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 106/1975, 26/1979 ja 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

1 § Yleiset määräykset

1.1. Soveltamisala

Näitä tiliohjesäännön soveltamismääräyksiä on noudatettava posti- ja telelaitoksen piiri- ja paikallishallinnon maksupisteiden kassaliikkeessä ja tilinpidossa sekä niiden valvonnassa ja tarkastuksessa.

Nämä soveltamismääräykset sisältävät määräykset myös autovarikoiden sekä muiden erikseen maksupisteeksi määrättyjen posti- ja telehallituksen alaisten erityisyksiköiden kassaliikkeestä ja tilinpidosta sekä niiden valvonnasta ja tarkastuksesta.

Posti- ja telelaitoksen konepajojen (Keskusautokorjaamo ja Turun asennuspaja) tilien hoidossa noudatetaan valtion teollisuuslaitosten hoidon ja käytön yleisistä perusteista annettua lakia (SäädK 168/31).

1.2. Käytettävät nimitykset — ylitoimipaikka; alitoimipaikka

Postikonttorista, telealuekonttorista ja Helsingin radioasemasta käytetään tilityksissä nimitystä ylitoimipaikka. Postitoimistosta, postiasemista I ja II, teletoimistosta ja erillisestä telepalvelusta käytetään nimitystä alitoimipaikka.

Yli- ja alitoimipaikoista käytetään yhteistä nimitystä toimipaikka.

— tilintarkastusyksikkö

Tilien tarkastusta ja muuta sisäistä tarkastusta suorittavasta posti- ja telehallituksen tarkastustoimistosta sekä piirin sisäisestä tarkastusyksiköstä käytetään yhteistä nimitystä tilintarkastusyksikkö.

1.3. Kassaliikkeen sisältö — piirikonttorin kassaliike

Piirikonttorin kassaliike käsittää piirin erinäisten satunnaisten tulojen perimisen, piirin laskujen maksamisen, piirin palkkojen maksamisen siinä laajuudessa kuin posti- ja telehallitus erikseen määrää sekä piirikonttorin muut tulot ja menot.

1283028963

Postiasemille jakelu nro 28

— toimipaikkojen kassaliike

Toimipaikkojen kassaliike käsittää toimipaikan tulot ja menot postilähetysten, matkustajien sekä matka- ja rahtitavaran kuljettamisesta, arvomerkkien myymisestä, postiosoitusten, postiennakkojen, lehtitilausten sekä sähke-, puhelin- ja radioliikenteen välittämisestä sekä Postipankin ja muiden valtion antamien tehtävien hoitamisesta, niin myös toimipaikan muut tulot ja menot.

— erityisyksiköiden kassaliike

Autovarikoiden ja muiden maksupisteenä toimivien erityisyksiköiden kassaliike käsittää toimialasta riippuen yksikön satunnaisten tulojen perimisen, laskujen ja palkkojen maksamisen siten kuin näissä soveltamismääräyksissä määrätään tai posti- ja telehallitus erikseen määrää.

1.4. Kuukausitilitykset
— piirikonttorin ja ylitoimipaikan tili

Piirikonttorin ja ylitoimipaikan, lukuunottamatta telealuekonttoria, tulee kuukausittain laatia tili posti- ja telehallitukselle ja toimittaa se asianomaiselle tilintarkastusyksikölle.

Postipiirikonttorin tulee tehdä tili niistä tuloista ja menoista, jotka erikseen annettujen ohjeiden mukaan postipiirikonttorin tulee tilittää.

Telepiirikonttorin tulee tehdä yhdistetty tili kaikista telepiirin tuloista ja menoista.

Telealuekonttorin tulee kuukausittain laatia tili telepiirikonttorille ja toimittaa se asianomaiselle tilintarkastusyksikölle.

— alitoimipaikan tilitys

Alitoimipaikoista postitoimisto, postiasema I, postipankkitehtäviä hoitava postiasema II, teletoimisto ja erillinen telepalvelu tekevät kuukausittain tilityksen sille ylitoimipaikalle, jonka alaiseksi ne on määrätty. Posti- ja telehallituksen talousosasto voi kuitenkin määrätä liikenteeltään suuren postitoimiston laatimaan itsenäisesti kuukausitilityksensä suoraan posti- ja telehallitukselle ja toimittamaan sen asianomaiselle tilintarkastusyksikölle. Itsenäisesti tilittämään määrätyn postitoimiston tulee noudattaa ylitoimipaikan tilinpidosta annettuja määräyksiä.

— erityisyksikön tili

Autovarikoiden ja muiden maksupisteenä toimivien erityisyksiköiden tulee kuukausittain laatia tili posti- ja telehallitukselle niistä tuloista ja menoista, jotka näiden soveltamismääräysten tai erikseen annettujen ohjeiden mukaan yksikön tulee tilittää sekä toimittaa sanottu tili posti- ja telehallituksen tarkastustoimistolle.

1.5. Muut määräykset

Sen lisäksi, mitä piirikonttorin ja erityisyksiköiden kassaliikkeestä ja tilinpidosta on näissä soveltamismääräyksissä sanottu, niiden tulee soveltuvin osin noudattaa ylitoimipaikalle näissä soveltamismääräyksissä annettuja määräyksiä sekä huolehtia sisäisestä kirjanpidosta erikseen annettujen ohjeiden mukaan.

2 §:n 1. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

2.1. Määräyksiä tilikirjojen pitämisestä

Piirikonttorin, toimipaikan ja erityisyksikön, joka 1.4. kohdan mukaan tekee kuukausittain tilin, tulee päivittäin tuloistaan ja menoistaan pitää kassapäiväkirjaa sekä sen lisäksi, siten kuin näissä soveltamismääräyksissä erikseen määrätään, myös muita tilikirjoja.

2 §:n 4. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

2.4. Arvomerkkilajit

Postimerkeistä, postimerkkien vuosilajitelmista, ensipäiväkuoriksi tarkoitetuista yleiskuorista, matkalipuista, rahtimerkeistä, leimamerkeistä, leimaveroarvokorteista ja elokuvaverolipuista käytetään näissä soveltamismääräyksissä nimitystä arvomerkit.

2 §:n 4. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 115/1974, muutetaan näin kuuluvaksi:

Postimerkkeihin luetaan myös arvoleimaiset kortit, postikirjeet, ilmakirjeet ja myytäviksi tarkoitetut kansainväliset vastauskupongit.

2 §:n 6. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

2.6. Kassat, varastot ja niiden hoitajat

Ylitoimipaikassa on pääkassa ja arvomerkkien päävarasto sekä tarpeellinen määrä alikassoja ja arvomerkkikassoja. Muissa toimipaikoissa sekä piirikonttorissa ja erityisyksikössä on kassaliiketehtävät järjestetty soveltuvin osin edellä sanotulla tai muulla liikennetarpeen edellyttämällä tavalla.

2 §:n 6. kohdan viides kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Alikassa on rahakassa, johon kertyy varoja pääasiallisesti erikoiskassakirjoissa ja niihin rinnastettavissa muissa tuloutusasiakirjoissa tuloutettavista maksuista ja josta maksetaan varoja kuitattuja tositteita vastaan. Kassan suuruus on vaihtuva.

4 §:n edellä oleva otsikko B ERIKOISKASSAKIRJAT muutetaan näin kuuluvaksi:

B ERIKOISKASSAKIRJAT SEKÄ NIIHIN RINNASTETTAVAT TULOUTUSASIAKIRJAT JA TOSITTEET

4 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna kiertokorjeissa nrot 106/1975, 26/1979 ja 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

4 § Yleistä erikoiskassakirjoista

4.1. Erityisnumeroidut erikoiskassakirjat

Seuraavien erikoiskassakirjojen lehdet on erityisnumeroitu jatkuvalla numerosarjalla ja kunkin kassakirjavihkon numero on sen ensimmäisen lehden numero:

— osoitusvarainkassakirja A (lom. 6 70 01),
— matkustajamaksujen kuittikirja (lom. 6 70 07),
— sekalaisten tulojen kassakirja (lom. 6 70 08),
— joukkolähetysten kassakirja (lom. 6 70 09),
— lennätinkassakirja (lom. 6 70 31),
— telex- ja datamaksujen kassakirja (lom. 6 70 38),
— puhelinkassakirja A (lom. 6 70 54),
— puhelinkassakirja B (lom. 6 70 55) ja
— tililleipanokassakirja (PSP:n lom. 1254).

4.2. Määräykset erityisnumeroiduista erikoiskassakirjoista

Osoitusvarainkassakirjasta A on määräyksiä 8 a §:ssä, matkustajamaksujen kuittikirjasta 10 a §:ssä, sekalaisten tulojen kassakirjasta 10 b §:ssä, joukkolähetysten kassakirjasta 10 §:ssä, telekassakirjoista 63 §:ssä sekä tililleipanokassakirjasta Postipankin johtosäännön 209 §:ssä. Erityisnumeroitujen erikoiskassakirjojen käytön valvonnasta on määrätty 6 §:ssä.

4.3. Erityisnumeroimattomat erikoiskassakirjat

Sellaisten erikoiskassakirjojen, joita ei ole numeroitu, käyttämisestä määrätään kussakin tapauksessa erikseen.

4.4. Erikoiskassakirjojen tilaaminen

Ylitoimipaikka tilaa omaa ja alitoimipaikkojensa käyttöä varten erikoiskassakirjat posti- ja telelaitoksen päävarastosta samalla kertaa noin kuudeksi kuukau-

deksi. Erityisnumeroidut erikoiskassakirjat on tilattava erillisellä tilauslomakkeella (lom. 7 31 03).

Tililleppanokassakirjat on kuitenkin tilattava Postipankin lomakevarastosta. Itsenäisesti tilittämään määrätyn postitoimiston tulee noudattaa tässä kohdassa annettuja määräyksiä riippumatta siitä, mitä lomakkeiden tilaamisesta muualla on määrätty.

4.5. Erikoiskassakirjojen lähetysluettelo

Posti- ja telelaitoksen päävarasto lähettää tilaavalle toimipaikalle erityisnumeroidut erikoiskassakirjat kaksiosaiseen lähetysluetteloon merkittynä. Toimipaikan on viipymättä palautettava lähetysluettelon A-osa kuitattuna päävarastoon, jossa se käsitellään erikseen annettujen määräysten mukaisesti. B-osa säilytetään toimipaikassa.

4.6. Erikoiskassakirjojen lähettäminen alitoimipaikkaan

Ylitoimipaikan tulee alitoimipaikalle sen tilauksesta lähettää alitoimipaikassa tarvittavat erikoiskassakirjat. Erityisnumeroitujen erikoiskassakirjojen lähettämisestä ylitoimipaikasta alitoimipaikkaan on määrätty 7 §:ssä.

4.7. Alikassojen erikoiskassakirjat

Toimipaikassa on erityisnumeroitujen erikoiskassakirjojen käyttö järjestettävä, mikäli se on tarkoituksenmukaista siten, että kullakin alikassaa hoitavalla virkamiehellä on omat kassakirjansa.

Lisätään uusi 5 § seuraavasti:

5 § Yleistä erikoiskassakirjoihin rinnastettavista tuloutusasiakirjoista

5.1. Erikoiskassakirjoihin rinnastettavat tuloutusasiakirjat

Seuraavat tuloutusasiakirjat ja tositteet rinnastetaan erikoiskassakirjoihin:

1. Posti- ja telehallituksen tietojenkäsittelykeskuksen valmistamat tulosteet
   - telemaksuluettelo,
   - YDV-maksujen perimisluettelo,
   - autopuhelinmaksuluettelot ja
   - lehtimaksuluettelo.

2. Postipankkitehtäviä koskevat tuloutusasiakirjat
   - säästöliikkeen saateluettelo (PSP:n lom. 1240),
   - tililleppanoluettelo (PSP:n lom. 2318),
   - siirtoliikkeen saateluettelo (PSP:n lom. 2319) ja
   - postipankkitehtävistä perityt toimitusmaksut -lomake (PSP:n lom. 1267).

3. Muut tuloutusasiakirjat
   - yhdysliikenteen maksuselvityslomake (lom. 2 10 31),
   - postiosoituslomakkeen (lom. 8 20 05) osa 4 kotimaan osoitusliikenteessä,
   - A-saate (lom. 6 70 11) kotimaan osoitusliikenteessä ja
   - B-saate (lom. 6 70 12).

5.2. Määräykset tuloutusasiakirjoista

Telemaksuluettelon ja autopuhelinmaksuluettelojen käsittelystä on ohjeita 62—67 §:ssä. Yksinomaan postikonttorin Helsinki 100 käyttöön valmistettavan lehtimaksuluettelon osalta antaa talousosasto tarvittavat ohjeet sanotulle toimipaikalle.

Postipankin lomakkeistoon kuuluvien tuloutusasiakirjojen käsittelyssä noudatetaan Postipankin johtosäännön määräyksiä.

Yhdysliikenteen maksuselvityslomakkeen käytöstä on määrätty 65 §:ssä. Postiosoitusta sekä A- ja B-saatteita koskevia määräyksiä on 8 a, 8 b ja 9 §:ssä.

Talousosasto voi määrätä muitakin kuin tässä pykälässä mainittuja tuloutusasiakirjoja ja tositteita käytettäviksi erikoiskassakirjoihin rinnastettavina tuloutusasiakirjoina.

5.3. Muut tuloutusasiakirjat

6 §:n 3. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

Sekalaisten tulojen kassakirjan tilitettyjen lehtien numerot merkitään kultakin tilityskuukaudelta laadittavan tilitietoilmoituksen (lom. 6 80 33) ja tili-ilmoituksen (lom. 6 80 01) asianomaiseen kohtaan. Muiden erityisnumeroitujen erikoiskassakirjojen tilitettyjen kassakirjalehtien numerot merkitään asianomaisen yhdistelmän numerointia varten varattuun kohtaan. Puhelinkassakirjat voidaan merkitä erilliseen kassakirjaluetteloon (lom. 6 71 07).

6.3. Kassakirjalehtien numeroiden merkitseminen tiliasiakirjoihin

7 §:n 1. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 110/1976, muutetaan näin kuuluvaksi:

Ylitoimipaikan on valvottava, että alitoimipaikassa on sen liikenteen edellyttämä määrä erityisnumeroituja erikoiskassakirjoja.

7.1. Valvonta

7 §:n 3. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 16/1967, muutetaan näin kuuluvaksi ja samalla kumotaan alaviite 1):

Ylitoimipaikka lähettää erityisnumeroidut erikoiskassakirjat alitoimipaikalle lähetysluetteloon (lom. 6 71 52) merkittynä. Lähetysluettelo laaditaan kolmena kappaleena. Alkuperäinen luettelo ja yksi jäljennöskappale lähetetään kassakirjojen ohella alitoimipaikalle, joka palauttaa alkuperäisen lähetysluettelon kuitattuna ylitoimipaikkaan siellä säilytettäväksi.

7.3. Lähettäminen

Toinen jäljennöskappale toimitetaan lähettämiskuukauden tilitettyjen kassakirjojen ohella tilintarkastusyksikölle. Tililleпanokassakirjaa koskevaa lähetysluetteloa ei kuitenkaan lähetetä minnekään.

8 §:n 1. kohdan toisen viivalla merkityn tekstin jälkeen lisätään kaksi uutta kappaletta ja samalla kumotaan alaviitteet 1) ja 2), sellaisina kuin ne ovat muutettuina kiertokirjeissä nro 108/1975 ja 26/1979, seuraavasti:

> Jokaiselle samanaikaisesti käytössä olevalle samannimiselle erikoiskassakirjalle varataan riittävän suuri, yleensä tuhat numeroa käsittävä numerosarja (esim. 1—1000, 1001—2000, 2001—3000 jne.).
>
> Puhelinkassakirjaa A, jota käytetään asemapuhelumaksujen tuloutukseen, ei tarvitse juoksevasti numeroida.

8 §:n 5. kohta muutetaan näin kuuluvaksi ja samalla kumotaan kohtaan kuuluva alaviite 1):

Postipankin siirtoliikkeen erikoiskassakirjojen päättämisestä on määräyksiä Postipankin johtosäännön 236 §:ssä.

8.5. PSP:n siirtoliikkeen kassakirjojen päättäminen

8 §:n 6. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

Erikoiskassakirjoja posti- ja telehallituksessa tai piirin tarkastusyksikössä tahi Postipankissa tarkastettaessa havaituista virheistä lähetetään toimipaikalle oikaisukirjelmä. Jos toimipaikka hyväksyy oikaisun, on sen meneteltävä siten kuin oikaisukirjelmässä on määrätty. Jos virheen oikaisumerkintä on määrätty tehtäväksi parhaillaan käytössä olevaan erikoiskassakirjaan, merkitään siihen myös oikaisukirjelmän numero ja päiväys. Oikaisukirjelmä liitetään asianomaisen erikoiskassakirjan oheen sen tilityksen yhteydessä.

8.6. Oikaisukirjelmä virheestä

8 §:n 7. kohta kumotaan.

8 a §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 60/1972, 115/1974, 65/1975, 110/1976 ja 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

8 a § Osoitusliikennettä koskevat tuloutusasiakirjat

8 a.1. Osoitusten tuloutusasiakirjat

Lähtevää ulkomaista postiosoitus-, postiennakko-osoitus- ja lehtipostiosoitusliikennettä varten pidetään osoitusvarainkassakirjaa A (lom. 6 70 01).

Kotimaan osoitusliikenteessä käytettävän osoituslomakkeen (lom. 8 20 05) osa 4 (A-tosite) muodostaa sellaisenaan tuloutusasiakirjan.

Osoitusliikennettä koskevina tuloutusasiakirjoina pidetään myös kotimaan liikenteessä käytettävää A-saatetta (lom. 6 70 11) sekä koti- ja ulkomaan liikenteessä käytettävää B-saatetta (lom. 6 70 12).

Postikonttorit ja postitoimistot käyttävät kaikkia edellä mainittuja tuloutusasiakirjoja. Myös postiasemat I käyttävät näitä tuloutusasiakirjoja lukuun ottamatta osoitusvarainkassakirjaa A.

Teletoimipaikoissa käytetään osoitusliikennettä koskevia tuloutusasiakirjoja sen mukaisesti, mitä näiden toimipaikkojen osoitusliikennetehtävistä erikseen on määrätty.

8 a.2. Merkinnät osoitusvarainkassakirjaan A

Ulkomaan osoitusliikenteessä käytettävään osoitusvarainkassakirjaan A merkitään postiosoituksista ja postiennakko-osoituksista

— vastaanottaja,
— osoitetoimipaikka,
— osoitusmäärä Suomen rahassa (sar. 2), ja
— ulkomaan rahamäärä ja mahdolliset erikoistoimitukset (maksutodistus, pikajakelu tms.) sekä postiennakko-osoitusta tarkoittava E-kirjain (Huom. -sarake).

Lehtipostituksista merkitään edellä sanotusta poiketen tilaajan nimi ja merkintä Lpo ''Mihin'' -kohtaan. Peritty 5 %:n välitysmaksu merkitään sarakkeeseen 1. Lentolisämaksuista ja ruotsinmaalaisista lehdistä ei välitysmaksua peritä.

8 a.3. Merkinnät osoituslomakkeeseen — postimaksut

Kotimaan osoitusliikenteessä käytettävä osoituslomake (lom. 8 20 05) täytetään ohjetekstin mukaisesti. Osoituksesta perittävät postimaksut merkitään postimaksusarakkeeseen ja tuloutetaan postimaksutuloina. Jos osoituksen postimaksu on suoritettu postimaksukonetta käyttäen, merkitään postimaksusarakkeeseen nolla (0). Ennakko-osoituksen postimaksusarakkeeseen merkitään kirjain E ja postiasiapostiosoituksen postimaksusarakkeeseen kirjaimet PA.

— sähkemaksut

Sähkepostiosoituksen sähkemaksut merkitään osoituslomakkeen ohjetekstin mukaisesti sähkemaksusarakkeeseen ja tuloutetaan lennätinkassakirjassa. Kuitenkaan ns. teleasiamiesperiaatteella toimimaan määrätyt postitoimipaikat eivät itse pidä lennätinkassakirjaa, vaan suorittavat sähkemaksut tililläpanona sen telealuekonttorin postisiirtotulotilille, jonka telepalvelussa pidettävään lennätinkassakirjaan nämä sähkemaksut erikseen annettujen ohjeiden mukaan merkitään. Osoituslomakkeen osan 4 kääntöpuolelle kiinnitetään kassakirja- tai tililläpanokuitti.

— kassapäätteen merkinnät

Toimipaikoissa, joissa käytetään kassapäätettä, kassapääte tekee osoitukseen seuraavat merkinnät:

— postiinmaksupäivä,
— postiinmaksutoimipaikan postinumero,

— virkailijatunnus (joka korvaa virkailijan allekirjoituksen),
— päivittäin juokseva tapahtumanumero,
— postimaksut,
— sähkemaksut ja
— osoituksen määrä.

Mikäli posti- tai sähkemaksuja ei osoituksesta peritä tai kun postimaksut on painettu osoituslomakkeeseen postimaksukonetta käyttäen, merkitsee pääte maksujen tilalle nollat (0,00).

Kassapäätetoimipaikat tulouttavat osoitusten sähkemaksut näille toimipaikoille erikseen annettujen ohjeiden mukaan.

8 b §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 60/1972, ja 115/1974, muutetaan näin kuuluvaksi:

8 b § Perillesaamattomat posti- ja postiennakko-osoitukset

8 b.1. Kotimainen osoitus

Kun kotimainen perillesaamaton postiosoitus on palautunut lähtötoimipaikkaan tai muuhun lähettäjän postiosoitteessa mainittuun toimipaikkaan, eikä osoitusmäärää voida maksaa takaisin lähettäjälle osoituksen takaisin maksamisesta määrätyn voimassaoloajan kuluessa, tulee mainitun toimipaikan lähettää perillesaamaton osoitus posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon osoitusvarojen kuukausitilityksen yhteydessä.

Perillesaamattomasta osoituksesta tehdään B-saatteen (lom. 6 70 12 a) Virkamerkinnät -kohtaan merkintä: ''Sisältää perillesaamattoman osoituksen nro . . .''. Saatteen kappale- ja markkamääriin ei osoitusta lasketa mukaan. Osoitus asetetaan B-tositenippuun päällimmäiseksi.

Kun postiennakko-osoitus on tullut perillesaamattomaksi, tulee osoitetoimipaikan menetellä edellä annettuja ohjeita soveltuvin osin noudattaen.

8 b.2. Ulkomailta saapunut osoitus

Mikäli ulkomailta saapunut posti- tai ennakko-osoitus on tullut perillesaamattomaksi, tulee toimipaikan edellä 1. kohdassa annettuja ohjeita soveltaen lähettää osoitus kuukausitilityksen yhteydessä posti- ja telehallituksen kirjanpitotoimiston ulkomaantilitysjaostoon.

9 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 22/1977, kumotaan.

10 §:n 2. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

10.2. Merkinnät kassakirjaan, liitelomake

Maksut joukkolähetyksen kassakirjaan merkitään välittömästi sen jälkeen, kun lähetykset on jätetty postin kuljetettavaksi. Kunkin lähetyslajin osalta on posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston joukkolähetysmaksujen tarkastukseen tai piirin tarkastusyksikköön toimitettava joukko- ja PMM-lähetysten monikäyttölomake (lom. 8 01 27) sekä lisäksi postiinjättöilmoitus silloin, kun PMM-lähetyksistä on myönnetty kuljetusmaksualennusta.

10 § 2. kohtaan lisätään näin kuuluva kolmas kappale:

Mikäli maksu suoritetaan postisiirtotulotilille, ei kassakirjakuittia toimiteta maksajalle, vaan kuitti jää maksettu -merkinnöin kiinni kassakirjaan. postisiirtotulotilille suoritettavien maksujen merkitsemisvelvollisuudesta joukkolähetysten kassakirjaan voi talousosasto antaa poikkeusmääräyksiä.

10 b §:n 2. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

10 b.2. Tuloutettavat maksut

Sekalaisten tulojen kassakirjassa tuloutetaan

- postilokerovuokrat, korvaukset postimaksutilien pitämisestä sekä maksut muista samanluontoisista postitehtävistä,
- tavaran säilytysmaksut,
- maksut kopiopalvelusta,
- korvaukset lääkekaappien hoidosta,
- korvaukset Oy Veikkaus Ab:n toimeksiantojen hoitamisesta,
- huoneistovuokrat ja niihin liittyvät lisämaksut, laitepaikka- ja maa-aluevuokrat,
- rahtimaksut laitoksen autoissa luotolla kuljetettavasta rahtitavarasta,
- teleyhteyksille ja -laitteille aiheutettujen vikojen korjauslaskut,
- tie- ja vesirakennuslaitokselle sekä eräille muille suoritettujen teleyhteyksien ja -laitteiden asennustöistä perittävät maksut,
- viivästyskorot, ellei niitä ole määrätty tuloutettaviksi muissa tuloutusasiakirjoissa,
- maksut romun ja vanhojen pylväiden myynnistä sekä
- muut satunnaisluontoiset tulot.

10 b §:n 4. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

10 b.4. Muut määräykset

Mikäli maksu suoritetaan postisiirtotulotilille, ei kassakirjakuittia toimiteta maksajalle, vaan kuitti jää maksettu -merkinnöin kiinni kassakirjaan. postisiirtotulotilille suoritettavien maksujen merkitsemisvelvollisuudesta sekalaisten tulojen kassakirjaan voi talousosasto antaa poikkeusmääräyksiä.

14 §:n 1. kohdan kolmas kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Eri arvomerkkilajit tilataan seuraavilla tilauslomakkeilla:

postimerkit	lomakkeella	6 65 81
vuosilajitelmat	„	6 65 81
maisemapostikortit	„	6 65 81
Suomen Punaisen Ristin postimerkit	„	6 65 81
Suomen Tuberkuloosin Vastustamisyhdistyksen postimerkit	„	6 65 81
ensipäiväkuoret (yleiskuoret)	„	6 65 82
matkaliput	„	6 65 82
rahtimerkit	„	6 65 82
leimaveroarvokortit	„	6 65 82
leimamerkit	„	6 65 84
elokuvaveroliput	„	6 65 85

14 §:n 1. kohdan kolmas kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Lomakkeen 6 65 81 otsikkoon on vuosilajitelmia tai lisämaksullisia postimerkkejä tilattaessa merkittävä arvomerkkilaji (esim. Punaisen Ristin postimerkkejä). Vuosilajitelmia tilattaessa on eri vuosia koskevat lajitelmat eriteltävä.

14 §:n 2. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

14.2. Tilausmäärä

Ylitoimipaikka tilaa eri arvomerkkien yksikköarvoja niin suuren määrän kuin niitä arvioidaan myytävän kolmen seuraavan kuukauden aikana. Arvioinnin tulee perustua edellisten kuukausien arvomerkkitileihin ja arvomerkkiluetteloihin.

14 §:n 2. kohdan kappale kumotaan.

15 §:n 3. kohdan toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Pöytäkirjan oheen on liitettävä arvomerkkilähetyksen päällys sinetteineen ja sidelankoineen sekä, jos puuttuvat arvomerkit ovat sisältyneet Suomen Pankin Setelipainon sulkemaan muovipäällysteiseen arvomerkkipakkaukseen, sen päällyslaatikko, muovit sekä laskijan nimellä varustettu paperinauha. Milloin asian selvittäminen sitä vaatii, on pöytäkirjan oheen myös liitettävä se pussi sinetteineen, sidelankoineen ja osoitelappuineen taikka sen kirjepaketin päällys sinetteineen, johon suljettuna arvomerkkilähetys tuli toimipaikkaan.

17 §:n 3. kohdan kolmas kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

Kortisto säilytetään alikassoista pidettävän kortiston yhteydessä, samoin myös 129.9. kohdassa mainitut kassanlaskelmat.

19 §:n 2. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 115/1974, muutetaan näin kuuluvaksi:

Elokuvaverolippujen myyntiä hoitava virkamies voi päivittäin todeta tilaus- ja palautuslomakkeiden (lom. 6 66 02 — 6 66 06) perusteella, miten paljon näiden lippujen myynnistä on pitänyt päivän kuluessa kertyä varoja.

24 §:n 2. kohdan toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Lisäksi on toimitetuista kassantarkastuksista merkittävä kortistoon kassan tarkastaneiden virkamiesten nimet ja aika, jolloin kassan tarkastaminen on toimitettu sekä tarkastuksen tulos. Kortiston yhteydessä on säilytettävä kohdassa 129.6. mainitut kassanlaskelmat.

27 §:n 2. kohtaan lisätään uusi neljäs kappale seuraavasti:

Suoritettaessa asiakkaalle maksuja kassasta tulee valita mahdollisimman hyväkuntoista setelirahaa. Rikkinäiset ja huonokuntoiset setelit lähetetään Suomen Pankkiin.

27 §:n 3. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 110/1976, muutetaan näin kuuluvaksi:

27.3. Seteliniput ja -puntit

Toimipaikassa on setelirahat kimputettava nipuiksi siten, että niissä on 10 markan ja sitä pienempiarvoisia seteleitä ainoastaan täysinä 100 kappaleen erinä. Vajaiksi nipuiksi voidaan kimputtaa 50 markan sekä sitä suurempiarvoisia seteleitä. Samaan setelinippuun suljetaan vain samanarvoisia seteleitä. Setelien on oltava nipussa samansuuntaisina. Jokainen nippu sidotaan setelinippusiteellä (lom. 6 65 02), johon painetaan toimipaikan päiväysleima sekä merkitään nipussa olevien setelien kappalemäärä, setelilaji ja vähemmän kuin 100 kappaletta sisältävistä nipuista myös nipun rahamäärä sekä niput laskeneen virkamiehen nimi. Narun käyttö setelinipun sitomisessa ei ole sallittu. Rikkinäisten ja huonokuntoisten setelien niputtamista samaan nippuun uusien ja hyväkuntoisten setelien kanssa on vältettävä. Huonokuntoisia seteleitä sisältävän nipun siteeseen tulee tehdä lisämerkintä ''Kuluneita''.

27 §:n 4. kohta, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 110/1976, muutetaan näin kuuluvaksi:

27.4. Metallirahakääröt

Toimipaikan pääkassaan luovutettava metalliraha on pantava kangaspusseihin, metallirahakoteloihin, paperipusseihin tai paperikääröihin. Eri rahalajit on pan-

tava eri pusseihin, koteloihin tai kääröihin, jotka tulee varustaa vastaavilla merkinnöillä, mitkä edellä on määrätty tehtäväksi setelinippusiteeseen. Toimipaikan pääkassaan voidaan luovuttaa pienempiäkin metallirahaeriä kuin 50 §:n 5. kohdassa mainitut vakiomäärät.

28 §:n otsikkoon kuuluva alaviite 1) kumotaan. (Teksti siirretään osittain 10. kohdaksi.)

28 §:n 1. kohtaan lisätään uusi toinen ja kolmas kappale ja samalla kumotaan kohtaan kuuluvat alaviitteet 2) ja 3):

Sitoumuksen ovat tehneet seuraavat postisiirtotilinomistajat:

Alko Oy, Kansallis-Osake-Pankki, Suomen Yhdyspankki, Helsingin Osakepankki, Postipankki, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki Oy ja sen toimintapiiriin kuuluvat säästöpankit, Ålands Aktiebank sekä Osuuspankkien Keskuspankki Oy ja sen toimintapiiriin kuuluvat osuuspankit. Erikoisesti on huomattava, että määräykset koskevat yksinomaan yllälueteltujen toiminimien jättämiä rahakääröjä. Muilta asiakkailta toimipaikat eivät saa rahakääröjä vastaanottaa niiden sisältöä toteamatta ja laskematta.

Suomen Pankin sijaintipaikkakunnan pankit ovat kuitenkin velvolliset viemään rahavaransa suoraan Suomen Pankin ao. konttoriin ilman postitoimipaikan välitystä.

28 §:n 3. kohtaan lisätään uusi toinen ja kolmas kappale ja samalla kumotaan kohtaan kuuluvat alaviitteet 4) ja 5):

Rahalaitokset saavat setelikääröihin sulkea myös sellaisia rikkinäisiä seteleitä, joita ei saa ottaa täydestä arvosta vastaan maksuvälineinä.

Rahaluetteloita toimittaa asianomaisille postisiirtotilinomistajille Suomen Pankki.

28 §:n 5. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

28.5. Merkinnät rahakäärön päällyksessä

Kun rahakäärö jätetään toimipaikkaan, tulee sen päällyksessä olla arkistokelpoisella kuulakärkikynällä tai musteella kirjaimin ja numeroin tehty merkintä kääröön suljetun rahamäärän suuruudesta, jonka merkinnän ovat allekirjoittaneet toiminimen kassanhoitaja sekä rahojen laskemisessa ja rahakäärön sulkemisessa läsnä ollut todistaja. Päällyksessä tulee lisäksi olla rahojen omistajan nimi (toiminimileima) ja osoite sekä niiden vieressä selvästi sana ''Setelikäärö'', jos rahakäärö sisältää seteleitä, tai sana ''Metallirahakäärö'', jos on kysymys metallirahaa sisältävästä rahakääröstä.

Rahakäärön tulee olla päällystetty ja sinetöity vakuutetuista lähetyksistä annettujen säännösten mukaisesti, kuitenkin niin, että rahakäärön sinetöimisessä saadaan käyttää myös käärön omistajan valmistuttamia hyväliimaisia paperisinettejä.

28 §:n 8. kohtaan lisätään uusi neljäs kappale ja samalla kumotaan kohtaan kuuluva alaviite 6):

Jos setelikäärössä on myös perittäviksi otettuja rikkinäisiä seteleitä sisältävä kirjekuori, on tämä kuori sisältöineen kuittausta vastaan luovutettava setelikäärön jättäneen toiminimen edustajalle.

28 §:ään lisätään uusi 10. kohta seuraavasti:

28.10. Postitoimiston oma rahakäärö

Postitoimiston oman rahakäärön valmistamisesta ja käsittelystä antaa talousosasto erikseen ohjeet niille toimipaikoille, joita postitoimiston rahakäärömenettely koskee. Nykyisin tällaisia toimipaikkoja ovat ne ylitoimipaikkaan tilittävät postitoimistot, jotka aikaisemmin ovat toimineet ylitoimipaikkoina tai suoraan posti- ja telehallitukselle tilittävinä alitoimipaikkoina.

29 §:n 4. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, kumotaan.

30 §:n 1—4 kohdat, sellaisina kuin ne ovat annettuina kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi:

30.1. Ei koske PSP:n shekkejä eikä pankkivekseleitä

Tämän pykälän määräykset eivät koske Postipankin shekkejä eivätkä Postipankin pankkivekseleitä.

Postipankin shekkien vastaanottamisesta on määrätty Postipankin johtosäännön 277 §:ssä ja pankkivekselien ottamisesta 603 §:ssä.

30.2. Shekin vastaanottaminen

— katetiedustelun nojalla

Postikonttori, postitoimisto ja postiasema I saavat ottaa vastaan shekkejä maksuvälineinä asiakkailta ehdolla, että shekin kate voidaan ennen vastaanottamista tarkistaa asianomaista shekkitiliä hoitavan rahalaitoksen konttorista.

— henkilöllisyyden toteamismerkinnät

Jos shekin rahamäärä on yli 100 markkaa on shekin jättäjän henkilöllisyys todettava, jollei häntä tunneta toimipaikassa. Henkilöllisyyden toteamisesta on tehtävä merkintä shekin kääntöpuolelle seuraavalla tavalla:

Voimassa oleva ulkomaanpassi:	P + henkilötunnus tai syntymäaika
Ajokortti:	A + " " "
Henkilötunnus tai muu postisäännön 5.53.3. kohdassa sanottu henkilötodistus:	H + " " "

— ilman katetiedustelua

Katetiedustelua ei tarvitse kuitenkaan tehdä, jos

- shekki on varmennettu
- shekin lunastamisesta on posti- ja telehallituksen talousosaston hyväksymä pankkitakuu, tai
- shekin määrä on enintään 500 markkaa.

Enintään 500 markan määräisten shekkien vastaanottamista koskevia määräyksiä ja rajoituksia on annettu Postipankin johtosäännön 205.4. kohdassa ja kiertokirjeessä nro 18/1982.

— varmennettuun shekkiin rinnastettava shekki

Varmennettuun shekkiin rinnastetaan shekki, jonka

1) asettajana tai yhtenä siirtäjänä on valtion tai kunnan virasto tai laitos, liike- tai säästöpankki, osuuspankki taikka vakuutuslaitos (30.5. kohta),
2) asettaja tai viimeinen siirtäjä jättää shekin maksusuorituksena posti- ja telelaitokselle maksettavista telelaskuista tai tämän ohjesäännön 10., 10 b. ja 136 §:ssä tarkoitetuista postitoimen maksuista,
3) asettaja tai viimeinen siirtäjä on voimassa olevaan kotimaisten sanoma- ja aikakauslehtien hinnastoon merkityn lehden julkaisija, joka maksaa posti- ja telelaitokselle lehtilaskun.

30.3. Shekin vastaanottaminen muissa kuin 2. kohdassa mainituissa toimipaikoissa

Muut toimipaikat, ei kuitenkaan postiasemat II, saavat ottaa shekkejä asiakkailta maksuvälineinä vastaan seuraavissa tapauksissa:

1) shekki on varmennettu,
2) shekin lunastamisesta on posti- ja telehallituksen talousosaston hyväksymä pankkitakuu,
3) shekki voidaan rinnastaa varmennettuun shekkiin (tämän pykälän 2. kohta), tai
4) shekin rahamäärä on enintään 500 markkaa.

Shekin jättäjän henkilöllisyyden toteamisesta ja siitä tehtävistä merkinnöistä on määrätty edellä 2. kohdassa.

30.4. Pankkivekselin vastaanottaminen

Pankkivekseleitä toimipaikka saa maksuvälineenä ottaa vastaan asiakkailta vaatimatta varmennusta tai pankkitakuuta.

Pankkivekselien varmentamisessa käytetystä menettelystä ks. liite 3.

— tarkistaminen rahalaitoksen konttorista

Jos pankkivekselin rahamäärä on 10 000 markkaa tai enemmän eikä sen esittäjää toimipaikassa tunneta, on pankkivekselin oikeellisuus tarkistettava puhelimitse pankkivekselin asettaneesta rahalaitoksen konttorista. Tarkistuksen suorittamisesta tehdään merkintä pankkivekselin kääntöpuolelle.

— henkilöllisyyden toteaminen

Henkilöllisyys on todistettava ja siitä tehtävä merkintä samalla tavalla kuin shekkiä vastaanotettaessa, jollei jättäjää tunneta toimipaikassa.

30 §:n 6. kohta, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

30.6. Siirtoleimatut shekit ja pankkivekselit

Siirtoleimattuja shekkejä ja pankkivekseleitä ei toimipaikoissa oteta vastaan.

33 §:n 4. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

33.4. Toimipaikan siirtomerkintä

Toimipaikka, joka ei hoida postisiirtoliikennettä (35.5. §) luovuttaa shekin tilillepanon maksuksi postisiirtoliikettä hoitavaan toimipaikkaan, tekee shekin kääntöpuolelle siirtomerkinnän (esim. ''Siirretään . . . n postikonttorille''). Siirtomerkinnän allekirjoittaa pääkassanhoitaja, tai jos toimipaikassa ei ole erikseen määrättyä pääkassanhoitajaa, toimipaikan hoitaja. Lisäksi kääntöpuolelle on painettava päivämääräleima tai sen puuttuessa muu 33.3. kohdan toisen kappaleen mukainen virkaleima.

Toimipaikka tekee shekin kääntöpuolelle siirtomerkinnän myös silloin kun se 35.6. kohdan mukaisesti esittää shekin lunastettavaksi asianomaisessa rahalaitoksessa noudattaen siirtomerkinnän allekirjoittamisessa ja leiman painamisessa edellisessä kappaleessa olevia määräyksiä.

34 §:n toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

— yleisviivaus

Yleisviivatun shekin toimipaikkaan jättäjänä saa olla ainoastaan

— valtion virasto tai laitos,
— kunnan virasto tai laitos,
— liike-, säästö- tai osuuspankki,
— vakuutuslaitos, tai
— Postipankin johtosäännön määräysten mukainen jättäjä.

34 §:n neljäs kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 162/1959, muutetaan näin kuuluvaksi:

— erikoisviivaus

Erikoisviivattuja shekkejä toimipaikat eivät ota vastaan, paitsi Postipankin johtosäännössä määrätyissä tapauksissa.

Ks. Postipankin johtosäännön 277.4.e. kohdassa annettuja määräyksiä yleis- ja erikoisviivattujen shekkien vastaanottamisesta Postipankin tiliasiakkailta ja muilta pankeilta (PSP:n kiertokirje nro 9/1983).

35 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

35 § Shekin ja pankkivekselin tilittäminen

35.1. Tilittäminen Postipankkiin

Postisiirtoliikettä hoitavat toimipaikat, lukuunottamatta Suomen Pankin kont-

torin sijaintipaikkakunnalla olevia talousosaston erikseen määräämiä postikonttoreita, tilittävät kaikki vastaanottamansa shekit ja pankkivekselit suoraan Postipankkiin.

Tilittämisessä noudatetaan Postipankin johtosäännön kohdissa 205.4. ja 277.7. annettuja määräyksiä.

Tässä pykälässä annetut määräykset eivät koske Postipankin shekkejä ja pankkivekseleitä, eivätkä myöskään Postipankin johtosäännön 277.4.c. kohdassa tarkoitettuja erikoisviivattuja shekkejä.

35.2. TilittäminenSuomen Pankkiin

Suomen Pankin konttorin sijaintipaikkakunnilla olevat, talousosaston erikseen määräämät postikonttorit toimittavat shekit ja pankkivekselit asianomaiseen Suomen Pankin konttoriin posti- ja telehallituksen shekkitilille.

35.3. Siirtoleimaus

Postipankkiin ja Suomen Pankkiin tilitettäviin shekkeihin ja pankkivekseleihin ei tehdä siirtomerkintää, vaan toimipaikka siirtoleimaa shekit ja pankkivekselit painamalla niiden etusivun vasemmalle puolelle toimipaikan selvän päivämääräleiman siten, ettei leima ulotu shekin alaosassa olevaan optisia merkintöjä varten varattuun kenttään. Siirtoleimaus on suoritettava välittömästi shekin tai pankkivekselin lunastamisen jälkeen, mikäli jäljempänä 35.6. kohdasta ei muuta johdu.

35.4. Lähettäminen viipymättä

Shekit on aina lähetettävä viipymättä ja viimeistään niiden vastaanottamista seuraavana päivänä.

Shekin lähettäminen viipymättä on välttämätöntä sen vuoksi, että shekki on esitettävä Suomen Pankin selvittelytoimistossa (clearinghouse) viimeistään kahdenkymmenen päivän kuluessa shekin asettamispäivästä lukien.

35.5. Luovuttaminen tilillepanon maksuksi

Muut kuin postisiirtoliikettä hoitavat toimipaikat luovuttavat vastaanottamansa shekit ja pankkivekselit postitoimipaikkaan maksuna tilillepanosta omalle postisiirtotulotililleen. Kyseisiä shekkejä ja pankkivekseleitä ei siirtoleimata, vaan niiden kääntöpuolelle tehdään siirtomerkintä (33 §:n 4. kohta).

35.6. Esittäminen rahalaitoksen lunastettavaksi

Jos toimipaikalla on puute käteisistä rahoista, voi toimipaikka esittää shekin tai pankkivekselin paikallisen rahalaitoksen lunastettavaksi. Tällöin ei shekkiä tai pankkivekseliä myöskään siirtoleimata, vaan sen kääntöpuolelle tehdään siirtomerkintä (33 §:n 4. kohta).

37 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 162/1959, kumotaan.

39 §:n 1—3 kohdat, sellaisina kuin ne ovat muutettuina kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi:

39.1. Postisiirtotilin avaaminen

Posti- ja telehallitus voi avata toimipaikalle postisiirtotulotilin valtiolle tulevien toimipaikan välityksellä kertyvien tulojen perimistä varten. Postisiirtotulotilin avaamista tarkoittava esitys tulee tehdä talousosaston yleiselle toimistolle. Postisiirtotili avataan toimipaikan nimiin. Posti- ja telelaitoksella on käytettävissään valtiovarainministeriön hyväksymä määrä postisiirtomenotilejä, joiden sijoittelun määrää talousosasto. Postipankin kirjauskeskus lähettää toimipaikalle tiliotteen jokaiselta päivältä, jolloin postisiirtotilillä on ollut tilitapahtuma.

— tiliotteiden liittäminen tilien mukaan

Kuukauden päätyttyä on tiliotteet tositteineen liitettävä tili-ilmoitukseen tai tilitietoilmoitukseen. Talousosasto voi kuitenkin, milloin toimipaikalla on jotakin perintää varten eri postisiirtotulotili, määrätä, että tällaisen tilin tositteet jäävät toimipaikassa säilytettäviksi.

Postisiirtotilejä käytettäessä on lisäksi noudatettava postisiirtoliikenteestä voimassaolevia Postipankin antamia ohjeita ja määräyksiä.

Yleisiä ohjeita postisiirtotilien käytöstä on Postipankin ylläpitämässä postisiirtotilit -julkaisussa.

a) Postisiirtomenotili

39.2. Postisiirtomenotililtä maksaminen

Postisiirtomenotili on piiri- ja paikallishallinnossa nykyisin piirikonttoreilla ja Helsingin radioasemalla sekä seuraavilla erityisyksiköillä: autovarikoilla, telerakennuskeskuksella ja teletutkimuslaitoksella. Nämä toimipaikat suorittavat postisiirtoteitse menotililtään palkkoja, laskuja sekä muita menoja, joita ne eivät suorita käteisellä. Postikonttorit suorittavat palkkoja postipiirikonttorin postisiirtomenotililtä.

39.3. Tilinkäyttövaltuudet

Tililtäotto- ja tilisiirtokortit, koontiluettelot ja -kortit sekä maksumääräykset allekirjoittaa

- postipiirikonttorissa ja postivaunupiirikonttorissa kaksi piiripäällikön määräämää virkamiestä, joista toinen on kassanhoitaja, mikäli piirikonttoriin on määrätty kassanhoitaja,
- telepiirikonttorissa piirikonttorin pääkassanhoitaja ja varmentaa piiripäällikön määräämä virkamies,
- Helsingin radioasemalla pääkassanhoitaja ja varmentaa radioaseman päällikön määräämä virkamies,
- autovarikolla pääkassanhoitaja ja varmentaa autovarikon päällikön määräämä virkamies,
- telerakennuskeskuksessa pääkassanhoitaja ja varmentaa telerakennuskeskuksen päällikön määräämä virkamies, ja
- teletutkimuslaitoksessa pääkassanhoitaja ja varmentaa teletutkimuslaitoksen esimiehen määräämä virkamies.

Tilinkäyttövaltuuksista ja niissä tapahtuvista muutoksista tulee kirjallisesti ilmoittaa Postipankkiin.

Postikonttorin palkkaluetteloita koskevat maksumääräykset allekirjoittaa konttorin pääkassanhoitaja ja varmentaa postikonttorin päällikön määräämä virkamies.

Talousosasto voi yksittäistapauksissa antaa poikkeusmääräyksiä tässä kohdassa mainittuja allekirjoituksia koskevista määräyksistä.

42 §:n 4. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

42.4. Maksun suorittaminen

Jos suoritus tapahtuu käteiskassasta, kuittaa maksun saaja nostamansa rahat laskuun tai muuhun vastaavaan menotositteeseen. Suorituksen tapahtuessa PA-postiosoituksena tai postisiirron välityksellä liitetään menotositteen oheen maksutavasta riippuen osoitusta tai tilillepanoa koskeva kuitti tahi postisiirtomenotilin tiliotteen mukana saapunut postisiirron kirjauskeskuksessa asianmukaisesti leimattu tosite.

42 §:n 6. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

42.6. Tositteen tilittäminen

Palkkausluettelon tai muun menotositteen alkuperäisen kappaleen ylitoimipaikka lähettää tili-ilmoituksen ohella tilintarkastusyksikköön. Kuitenkin postikonttori lähettää aina maksamansa käteislaskut postipiirikonttoriin ja telealuekonttori matkaennakkotositteet ja käteislaskut telepiirikonttoriin.

44 §:n 2. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 110/1976, muutetaan näin kuuluvaksi:

44.2. Kassansäästön keskimääräinen suuruus

Ylitoimipaikan kassansäästön (pääkassan ja alikassojen rahasäästöt yhteensä) sallittuna keskimääräisenä suuruutena päivästä toiseen voidaan pitää rahamää-

rää, joka saadaan, kun ylitoimipaikan tili-ilmoituksen tai tilitietoilmoituksen menopuolen loppusumma, sitten kun siitä on vähennetty sellaiset erät, jotka eivät ole vaatineet kassavarojen käyttöä, jaetaan kymmenellä.

44 §:n 3. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

44.3. Alitoimipaikan rahansäästön keskim. suuruus

Alitoimipaikan kassan rahasäästön sallittuna keskimääräisenä suuruutena päivästä toiseen voidaan pitää rahamäärää, joka saadaan, kun alitoimipaikan kuukausitilityksen menopuolen loppusumma, sitten kun siitä on vähennetty ylitoimipaikkaan lähetettyjen rahalähetysten rahamäärä ja säästö seuraavalle kuukaudelle, jaetaan kymmenellä.

44 §:n 5. ja 6. kohdat, sellaisena kuin viimeksi mainittu kohta on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, kumotaan.

45 §:n 1. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Piirikonttori, Helsingin radioasema ja erityisyksiköt (39.2. §) nostavat tarvitsemansa käteisvarat postisiirtomenotililtään. Telealuekonttori saa kassatäydennyksensä postiosoituksella postitoimipaikasta (121.2.).

47 §:n 1. kohta, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 133/1965, muutetaan näin kuuluvaksi:

47.1. Rahan lähettäminen

Postipankki tarkkailee päivittäin toimipaikoille lähetettävien tililtäottokorttien ja säästöönpanolipukkeiden rahamääriä. Jos Postipankki käytettävissään olevien tietojen perusteella toteaa, ettei ylitoimipaikassa tai sen alitoimipaikassa ilmeisesti ole niiden maksamiseen riittävästi varoja, Postipankki huolehtii siitä, että toimipaikalle lähetetään ilman sen omaa tilausta tarvittavat varat Suomen Pankin asianomaisesta konttorista. Jos postisiirtotilinomistaja on tililtäottokorttiin merkinnyt haluavansa tililtäottomäärän määrätynlaisina rahoina, otetaan se huomioon rahoja lähetettäessä.

Ylitoimipaikalle lähetetään tililtäottokorttien tai säästöönpanolipukkeiden mukana ilmoitus rahojen tilaamisesta (PSP:n lom. 3483) aina, kun sille itselleen tilataan kassatäydennystä Postipankin toimesta.

Alitoimipaikalle lähetetään edellä mainittu ilmoitus rahojen tilaamisesta vain siinä tapauksessa, ettei rahalähetys alitoimipaikalle lähde Suomen Pankista samana päivänä kuin tililtäottokortti- tai säästöönpanolipukelähetys Postipankista. Ylitoimipaikalle lähetetään tästä ilmoituksesta jäljennös.

48 §:n 2. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

48.2. Rahalähetyksen sisällön laskeminen

Rahalähetystä avattaessa on sen sisällöstä laskettava seteleittäin erilliset 100 kappaleen niput sekä vajaat niput (seteleitä vähemmän kuin 100 kappaletta). Sitävastoin ei rahalähetyksessä olevaa sellaista rahapunttia (puntti sisältää 5 tai 10 rahanippua), joka on varustettu joko Suomen Pankin viitelipulla ja sen sinetillä suljettu tahi joka on Suomen Pankin setelipainon valmistamassa muovikääreessä, tarvitse avata, vaan on ainoastaan todettava, että rahapuntin sinetit ja päällys ovat asianmukaisessa kunnossa ja että sellainen rahapuntti, joka ei ole Suomen Pankin setelipainossa suljettu umpinaiseen muovikääreeseen, sisältää viitelipun edellyttämän määrän rahanippuja. Tällaisen rahapuntin sisältämien setelien laskeminen suoritetaan vasta sitten, kun toimipaikan on omaa kassaliikettään varten avattava rahapuntti.

48 §:n 5. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

48.5. Virheellisyydet rahalähetyksen sisällössä

Jos saapuneen rahalähetyksen päällykseen merkitty rahamäärä ja lähettämismääräyksen osoittama rahamäärä eivät ole keskenään yhtäpitäviä, on siitä tehtävä merkintä rahantilausluettelon A-osaan ja laadittava pöytäkirja, noudattaen Postisäännön 13.04. kohdan määräyksiä. Erityisesti on huomattava, että

— jos rahalähetyksestä puuttuu kokonaisia rahanippuja, on pöytäkirjan oheen liitettävä rahalähetyksen päällys sinetteineen ja sidelankoineen sekä, jos puuttuvat niput ovat sisältyneet rahapunttiin, lisäksi asianomaisen puntin viitelippu tai, jos kysymyksessä ovat uudet setelit, Suomen Pankin setelipainon valmistaman rahapuntin kääremateriaali,
— jos rahanipusta puuttuu seteleitä, on pöytäkirjan oheen liitettävä nipun päällä oleva, rahanlaskijaa osoittava paperiside. Jos rahanippu on ollut suljettuna rahapunttiin, on pöytäkirjan oheen lisäksi liitettävä puntin päällys sinetteineen ja viitelappuineen, ja lisäksi
— milloin asian selvittäminen sitä vaatii, on pöytäkirjan oheen liitettävä myös se pussi sinetteineen, sidelankoineen ja osoitelappuineen taikka sen kirjepaketin päällys sinetteineen, johon suljettuna rahalähetys tuli toimipaikkaan.

48 §:n 5. kohtaan lisätään uusi toinen kappale seuraavasti:

Jos Suomen Pankista saapuneesta metallirahalähetyksestä todetaan puuttuvan tai sen sisältävän vierasta valuuttaa ja ero on kaksi markkaa tai sitä pienempi, merkitsee toimipaikka tämän määrän menoksi tili-ilmoitukseen posti- ja telehallituksen toimesta perittäviin maksuihin kohtaan: Muita perittäviä. Erittelytaulukkoon merkitään viitteeksi tämä pykälä. Vieras valuutta lähetetään kirjattuna postiasialähetyksenä posti- ja telehallituksen pääkassaan.

48 §:n 6. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

48.6. Sisällön virheellisyyden aiheuttamat toimenpiteet

Todetusta rahalähetyksen sisältöä koskevasta kahta markkaa suuremmasta virheestä on heti puhelimitse, virkasähkeellä tai muulla kiireellisellä tavalla ilmoitettava asianomaiselle Suomen Pankin konttorille. Rahantilauslomakkeen A-osa ja pöytäkirja liitteineen lähetetään viipymättä posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon.

50 §:n 2. kohdan kolmas kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Setelirahan kimputtamisessa noudatetaan 27 §:n 3. kohdan määräyksiä, kuitenkin siten, että Suomen Pankkiin voidaan vajaina nippuina lähettää vain 100 ja 500 markan seteleitä.

50 §:n 4. kohdan toinen ja kolmas kappale, sellaisina kuin ne ovat muutettuina kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi:

— rahalaatikon tilaaminen

Postikonttorit, joiden sijaintipaikkakunnalla on Suomen Pankin konttori, tilaavat tarvitsemansa rahalaatikot ja metallirahapussit Seinäjoen autokorjaamolta, paitsi postikonttorit Helsinki 100, Kotka 10 ja Lahti 10, jotka tilaavat rahalaatikot Helsingin päävarastosta.

Muut toimipaikat tilaavat rahankuljetuslaatikot ja metallirahapussit siitä toimipaikasta, jonka sijaintipaikkakunnalla olevasta Suomen Pankin konttorista toimipaikka tilaa kassatäydennyksensä (Helsingissä postikonttorista Helsinki 100).

50 §:n 5. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, kumotaan.

50 §:n 7. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

b) Shekit ja pankkivekselit

Erikseen määrätyt postikonttorit toimittavat shekit ja pankkivekselit päivittäin panona posti- ja telehallituksen shekkitilille Suomen Pankin paikalliseen konttoriin noudattaen 35.2.—4. kohtien ja 40.5. kohdan määräyksiä.

50.7. Shekkien ja pankkivekselien toimittaminen Suomen Pankkiin

Shekkien ja pankkivekselien lähettämisestä Postipankkiin, luovuttamisesta tilillepanon maksuksi ja esittämisestä rahalaitoksen lunastettavaksi on määräyksiä 35 §:ssä.

50 §:n 8. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nrot 162/1959 ja 34/1981, kumotaan.

51 §:n 3. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Alitoimipaikasta saapuneen rahalähetyksen tarkastuksessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota siihen, että alitoimipaikan vastaanottamat rahakääröt täyttävät 28 §:ssä annetut määräykset.

51.3. Tarkastuksessa erityisesti huomattava

51 §:n 4. kohdan kolmas kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Rahanlähetysluetteloiden (lom. 6 65 52) A-kappaleet säilytetään ylitoimipaikan tilialustelmissa 57 §:n 4. kohdan määräysten mukaisesti.

52 §:n 9. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Jos Postipankista on lähetettävä alitoimipaikalle sen maksuvalmiuden ylittävä määrä tililtäottokortteja tai säästöönpanolipukkeita, taikka jos postisiirtotilinomistaja on halunnut tililtäoton maksettavaksi määrätynlajisina rahoina, voi Postipankki tilata niiden maksamista varten tarvittavat rahat Suomen pankin asianomaisesta konttorista lähetettäväksi suoraan alitoimipaikalle. Tilillepanokorttien tai säästöönpanolipukkeiden mukana lähetetään ilmoitus rahojen tilaamisesta (PSP:n lom. 3483) siinä tapauksessa, ettei rahalähetys alitoimipaikalle lähde Suomen Pankista samana päivänä kuin tililtäottokortti- tai säästöönpanolähetys Postipankista. Ylitoimipaikalle lähetetään tästä ilmoituksesta jäljennös.

52.9. Postipankin toimesta

52 §:n 9. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 148/1970, muutetaan ja jaetaan samalla kolmeksi eri kappaleeksi seuraavasti:

Suomen Pankissa suljetaan suoraan alitoimipaikalle lähetettävään rahalähetykseen rahantilausluettelon (lom. 6 65 11 tai sitä vastaava tietokonelista) A- ja B-osat. Luettelon D-osan Suomen Pankki lähettää asianomaiselle ylitoimipaikalle.

Ylitoimipaikan tulee saamansa D-osan perusteella merkitä Suomen Pankista suoraan alitoimipaikalle lähetetty rahalähetys tuloksi kassamuistioon ja rahalähetysten yhdistelmään (lom. 6 65 15) Suomen Pankista saapuneena rahalähetyksenä sekä menoksi kassamuistioon ja luetteloon alitoimipaikkojen rahalähetyksistä (lom. 6 65 53) alitoimipaikalle lähetettynä rahalähetyksenä.

Sen jälkeen kun alitoimipaikasta on saapunut rahantilausluettelon A-osa kuitattuna ylitoimipaikkaan, tekee ylitoimipaikka A-osan kuitattuna saapumisesta merkinnän vastaavaan D-osaan ja lähettää A-osan merkinnöin tileihin merkitsemisestä asianomaisen puolikuukauden rahalähetysten yhdistelmän A-kappaleen mukana posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon.

53 §:n 1. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

53.1. Kassapäiväkirjat ja niitä pitävät yksiköt

Allamainittujen posti- ja teletoimen yksiköiden sekä erityisyksiköiden on pidettävä kassaliikkeestään kassapäiväkirjaa seuraavasti:

- postipiirikonttorit, postivaunupiirikonttori, telepiirikonttorit, Helsingin radioasema, telerakennuskeskus ja teletutkimuslaitos piirikonttorin kassapäiväkirjaa (lom. 6 80 14),
- postikonttorit postikonttorin kassapäiväkirjaa (lom. 6 80 11),
- postitoimistot, postiasemat I ja postipankkitehtäviä hoitavat postiasemat II postitoimipaikan kassapäiväkirjaa (lom. 6 80 13),
- telealuekonttorit, erilliset telepalvelut sekä ne teletoimistot, jotka hoitavat postipankkitehtäviä tai joissa kassapäiväkirjan pitäminen on maksuliikenteen suuruuteen nähden perusteltua, teletoimipaikan kassapäiväkirjaa (lom. 6 80 16).

53 §:n 3. kohta, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

53.3. Tilin antaminen — postitoimi

Postipiirikonttorit toimittavat kuukausittain tili-ilmoituksen (lom. 6 80 01) tilintarkastusyksikölle niistä tuloista ja menoista, jotka erikseen annettujen ohjeiden mukaan postipiirikonttorin tulee tilittää.

Postikonttorit toimittavat kuukausittain omasta ja alitoimipaikkojensa kassaliikkeestä tili-ilmoituksen (lom. 6 80 01) tilintarkastusyksikölle.

Posti- ja telehallituksen talousosaston erikseen määräämät postitoimistot toimittavat kuukausitilityksensä tili-ilmoituslomakkeella (lom. 6 80 01) suoraan tilintarkastusyksikölle (100.1. § ks. itsetilittävä postitoimisto).

Muut kuin edellä mainitut postitoimistot sekä postiasemat I ja postipankkitehtäviä hoitavat postiasemat II tekevät kuukausittain tilityksen ylitoimipaikalleen kassapäiväkirjan viimeisellä jäljentyneellä lehdellä.

— teletoimi

Telepiirikonttorit toimittavat kuukausittain omasta ja piirinsä telealuekonttoreiden sekä niiden alaisten toimipaikkojen kassaliikkeestä koneellisesti laaditun tili-ilmoituksen tilintarkastusyksikölle.

Telealuekonttorit toimittavat kuukausittain tilintarkastusyksikölle tilityksen omasta ja alitoimipaikkojensa kassaliikkeestä tilitietoilmoituksella (lom. 6 80 33).

Erilliset telepalvelut ja teletoimistot tekevät kuukausittain tilityksen telealuekonttorille siten kuin 109 ja 118 §:ssä on määrätty.

Helsingin radioaseman tilitiedot sisällytetään posti- ja telehallituksen tarkastustoimistolle kuukausittain toimitettavaan radiotoimen tili-ilmoitukseen siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaan.

— erityisyksiköt

Postivaunupiirikonttori, telerakennuskeskus, teletutkimuslaitos ja autovarikot toimittavat kuukausittain tili-ilmoituksen (lomakkeelle 6 80 01 tai koneellisesti laadittuna) posti- ja telehallituksen tarkastustoimistolle.

56 §:n 4. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on annettuna kiertokirjeessä nro 110/1976, muutetaan näin kuuluvaksi ja samalla kumotaan alaviite 1):

Kuukauden alkupuoliskon yhdistelmän A-kappaleen liitteineen ylitoimipaikka lähettää viimeistään kuukauden 18 päivänä ja kuukauden jälkipuoliskon yhdistelmän A-kappaleen liitteineen viimeistään tilityskuukautta seuraavan kuukau-

den kolmantena päivänä posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon (ks. 48.3. kohta). Molempien yhdistelmien B-kappaleet ylitoimipaikka lähettää tili-ilmoituksensa ohella tilintarkastusyksikköön. Yhdistelmän C-kappale säilytetään ylitoimipaikan tilialustelmissa.

57 §:n 2. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

57.2. Saapuneiden rahalähetysten yhteenkaskuviennit kassapäiväkirjaan

Alitoimipaikkojen rahalähetyksistä pidettävän luettelon (lom. 6 65 53) kohtaan A merkittyjen alitoimipaikoista saapuneiden rahalähetysten rahamäärät lasketaan ylitoimipaikassa päivittäin yhteen. Yhteenlaskettu rahamäärä merkitään luettelon sarakkeeseen ''Saapuneet rahalähetykset yhteensä''. Kassapäiväkirjaan merkitään kunakin päivänä alitoimipaikoista saapuneiden rahalähetysten yhteenlaskettu rahamäärä tuloksi sarakkeeseen ''Tilityskuukauden rahalähetykset alitoimipaikoista''. Jos alitoimipaikasta saapunut rahalähetys sisältää edellisen tilityskuukauden varoja, on se saapumispäivänä merkittävä tuloksi kassapäiväkirjan sarakkeeseen ''Tilikorjaukset +''.

57 §:n 3. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

57.3. Lähetettyjen rahalähetysten yhteenlasku, viennit kassapäiväkirjaan

Luettelon (lom. 6 65 53) kohtaan B merkittyjen alitoimipaikoille lähetettyjen rahalähetysten rahamäärät lasketaan päivittäin yhteen. Yhteenlaskettu rahamäärä merkitään luettelon sarakkeeseen ''Lähetetyt rahalähetykset yhteensä''. Kassapäiväkirjaan merkitään kunakin päivänä alitoimipaikoille lähetettyjen rahalähetysten yhteenlaskettu rahamäärä menoksi sarakkeeseen ''Lähteneet rahalähetykset alitoimipaikkoihin''.

57 §:n 4. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 133/1965 ja 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

57.4. Luettelon ja liitteiden säilyttäminen

Luettelo (lom. 6 65 53) ja

- rahanlähetysluetteloiden (lom. 6 65 52) A-osat omana ryhmänään sekä
- rahatilausluetteloiden (lom. 6 65 51) A-osat, alitoimipaikoille suoraan Suomen Pankista lähetettyjen rahantilausluetteloiden (lom. 6 55 11 tai tietokonelista) D-osat ja alitoimipaikoille suoraan Postipankista lähetettyjen pankkivekselien lähetysluetteloiden (PSP:n lom. 3475) C-osat omana ryhmänään

säilytetään alitoimipaikoittain ryhmiteltyinä ja aikajärjestykseen pantuina ylitoimipaikan tilialustelmissa, ellei talousosasto poikkeustapauksissa toisin määrää.

58 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeillä nro 26/1979 ja 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

58 § Postikonttorin kassapäiväkirja

58.1. Kassapäiväkirjan pitäminen
58.2. Merkinnät kassapäiväkirjaan

Postikonttorin kassapäiväkirjaa (lom. 6 80 11) pitävät postikonttorit.

Kassapäiväkirjan kullekin lehdelle kirjataan yhden päivän tapahtumat. Merkinnät kassapäiväkirjan eri kohtiin tehdään niitä koskevien ohjetekstien mukaisesti. Kassapäiväkirjan vapaita sarakkeita postikonttori voi käyttää liikenteensä mukaisesti.

— tulo- ja menolajien summat

Eri tulo- ja menolajien summat lasketaan alikassan tilityskirjoista, kassamuistiosta, kassakirjoista, palkkalistoista sekä muista mahdollisista tilitositteista ja viedään kassapäiväkirjan Päivän summat -sarakkeisiin. Päivän summat -sarakkeet täsmäytetään ja niissä olevat tiedot siirretään Yhteensä -sarakkeisiin. Yhteensä -sarakkeita täytettäessä on käytettävä kopiopaperia summien jäljentymiseksi Yhteensä -sarakkeeseen.

58.3. Palkkojen ja laskujen merkitseminen

Kaikki maksetut palkat ja laskut merkitään maksutavasta riippumatta kassapäiväkirjaan nettomääräisinä sarakkeeseen ''Nettopalkat''. Postipiirikonttorin menotililtä maksettavat palkat merkitään nettomääräisinä sarakkeeseen ''Maksumääräykset''.

— rästien merkitseminen

Kun postikonttori suorittaa tammikuussa rästitili-ilmoituksessa (ks. 59 a §) tilitettäviä palkkoja ja laskuja, merkitään niiden nettomäärä kuitenkin kassapäivä kirjan menopuolelle omaan sarakkeeseen, jonka ohjetekstiksi merkitään ''Menorästit, netto''.

Postipankin koneellisessa palkanlaskennassa tulostettujen palkkaluetteloiden osalta edellä mainittuihin nettomääriin sisältyvät myös jäsenmaksut.

— pidätysten merkitsemättä jättäminen

Veron ennakonpidätyksiä, luontoisetujen vastikkeita, ammattijärjestöjen jäsenmaksuja, Avustuskassa Yhteisavun jäsenmaksuja tai muita pidätyksiä ei merkitä kassapäiväkirjaan eikä myöskään työnantajan sosiaaliturvamaksua.

58.4. Saatavien merkitseminen — yleensä

Jos kassakirjaan tai muuhun tuloutusasiakirjaan merkitty maksu on perimättä silloin, kun tuloutettu rahamäärä merkitään kassapäiväkirjaan, merkitään perimättä oleva rahamäärä kassapäiväkirjan menopuolelle sarakkeeseen ''Saatavien lisäys''. Sitten kun suoritus on tullut, merkitään se tulopuolelle sarakkeeseen ''Saatavista kertynyt''.

— postimaksuleimasaatavat

Postimaksutiliasiakkaiden ne postimaksut, jotka on leimattu postimaksukoneella, merkitään sarakkeeseen ''Postimaksuleimasaatavat''. Mikäli lasku kirjoitetaan saman tilityskuukauden aikana, siirretään laskun postimaksuleimasaatavia osoittava määrä välittömästi laskun kirjoittamisen jälkeen ''Saatavien lisäys'' -sarakkeeseen.

— alitoimipaikkojen saatavat

Alitoimipaikoissa tilityskuukauden aikana saatavien lisäykseksi merkityt ne maksut, jotka on suoritettu postikonttorin postisiirtotulotilille, merkitään postikonttorin kassapäiväkirjan sarakkeeseen ''Saatavista kertynyt alitoimipaikoista''.

58.5. Tilitapahtumien yhdistäminen

Tilityskuukauden kassapäiväkirjan viimeiselle jäljentyneelle lehdelle tehtävän yhteenvedon tulee vastata asianomaisen kuukauden tili-ilmoitustietoja.

— alitoimipaikkojen kassapäiväkirjoista

Kassapäiväkirjan viimeiselle jäljentyneelle lehdelle on merkittävä alitoimipaikkojen kuukausitilityksen mukana saapuneista kassapäiväkirjalehdistä yhteenlasketut tilitapahtumat sarakkeeseen ''Päivän summat'', jotka lasketaan yhteen Yhteensä -sarakkeessa olevien postikonttorin summien kanssa. ''Päivän summat'' -saraketta ei täsmäytetä. Alitoimipaikkojen loppusäästöt merkitään Yhteensä -sarakkeeseen kohtaan ''Alitoimipaikkojen säästöt edelliseltä kuukaudelta''.

— saatavia koskevat siirrot

Saatavien lisäykseksi siirretään samanaikaisesti alitoimipaikan summien kanssa ''Postimaksuleimasaatavat'' -sarakkeen määrä.

Saatavista kertyneiksi siirretään samoin samanaikaisesti alitoimipaikan summien kanssa ''Saatavista kertynyt alitoimipaikoista'' -sarakkeen määrä.

— edellisen kuukauden rahalähetykset ja tilikorjaukset

Edellisen kuukauden rahalähetykset ja tilikorjaukset merkitään edellisen kuukauden kassapäiväkirjan viimeisen jäljentyneen lehden asianomaisiin kohtiin samanaikaisesti alitoimipaikkojen tilitapahtumien kanssa, kuitenkin siten, että tilikorjausviennin tulee näkyä erikseen + tai — merkillä varustettuna Päivän summat -sarakkeessa. Kuluvan kuukauden kassapäiväkirjassa nämä rahalähetykset, tilikorjaukset sekä alitoimipaikkojen säästöt merkitään Päivän summat -sarakkeeseen kohtaan ''Tilikorjaukset + tai —''.

58.6. Kassakirjan säilyttäminen

Tilityskuukauden päätyttyä postikonttorin kassapäiväkirja, mukaanluettuna viimeinen nimikirjoituksella vahvistettu jäljentynyt lehti, säilytetään voimassa olevien arkistointiohjeiden mukaisesti.

59 §:n 1. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

59.1. Tili-ilmoituksen antavat toiminta-yksiköt

Kassapäiväkirjasta saatavien tietojen perusteella tulee postipiirikonttorin, postikonttorin ja itsenäisesti tilittämään määrätyn postitoimiston laatia kuukausittain tili-ilmoitus (lom. 6 80 01) ja toimittaa se asianomaiselle tilintarkastusyksikölle.

Postikonttorin tili-ilmoituksen tulee sisältää konttorin omien tilitietojen lisäksi tiedot konttorin alitoimipaikkojen tilitapahtumista.

Telepiirikonttorin koneellisesti laadittavasta tili-ilmoituksesta ovat lisämääräykset 109 §:n 2. kohdassa ja telealuekonttorin tilitietoilmoituksesta (lom. 6 80 33) 77 §:ssä.

Helsingin radioaseman tilitiedot sisällytetään talousosaston tarkastustoimistolle kuukausittain toimitettavaan radiotoimen tili-ilmoitukseen siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaan.

Postivaunupiirikonttori, telerakennuskeskus, teletutkimuslaitos ja autovarikot toimittavat kuukausittain tili-ilmoituksen (lomakkeelle 6 80 01 tai koneellisesti laadittuna) posti- ja telehallituksen tarkastustoimistolle.

59 §:n 3. kohtaan lisätään uusi kolmas ja neljäs kappale ja samalla kumotaan kohtaan kuuluva alaviite 1):

Tili-ilmoitukseen ei ole tarpeen liittää tyhjää kassaeroavaisuuslomaketta (vajaailmoitusta).

Postimerkkiautomaateissa esiintyneiden ylijäämävarojen käsittelystä on ohjeet 18 a §:ssä.

59 §:n 6. kohdan ensimmäisen kappaleen b) kohta muutetaan ja samalla kumotaan kohtaan kuuluva alaviite 2):

b) määrätyksi ajaksi tai toistaiseksi myönnetystä menosta tilittämisluvan jäljennös liitetään sen tili-ilmoituksen mukaan, jossa meno ensi kerran tilitetään; alkuperäinen tilittämislupa liitetään siihen tili-ilmoitukseen, jossa meno viimeisen kerran tilitetään. Jäljennöstä ei liitetä tili-ilmoitukseen siinä tapauksessa, jos tilittämisluvasta käy ilmi, että jäljennös on lähetetty tilintarkastusyksikölle.

59 §:n 7. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

59.7. Tili-ilmoituksen lähettäminen

Toimintayksikön päällikön on päivättävä ja allekirjoitettava tili-ilmoitus. Tili-ilmoitus on kaikkine siihen kuuluvine tositteineen ja liitteineen lähetettävä kirjattuna postiasialähetyksenä tilintarkastusyksikköön niin pian kuin mahdollista ja viimeistään viidentenä päivänä tilityskuukauden päätyttyä, mikäli tilintarkastusyksikkö ei ole myöntänyt määräaikaan pidennystä. Määräaikaa on noudatettava siinäkin tapauksessa, ettei jokin alitoimipaikka ole lähettänyt ajoissa kuukausitilitystään. Tällöin on tili-ilmoitukseen liitettävä ilmoitus viivästymisen syystä ja lisäksi siitä on ilmoitettava piirikonttoriin. Tili-ilmoituksen sisältävän lähetyksen päällykseen on merkittävä sana ''Tili-ilmoitus''.

59 a §:n 1. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Edellisen vuoden päättymisen jälkeen tammikuun 25. päivään mennessä perimistään edelliseen vuoteen kohdistuvista käyttötuloista sekä mainittuun päivään mennessä suorittamistaan edelliseen vuoteen kohdistuvista käyttö-

menoista tulee 59 §:n 1. kohdan mukaan tili-ilmoituksen laativan toimintayksikön laatia erillinen rästitili-ilmoitus.

59 a §:n 1. kohdan neljäs kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Tämän pykälän määräykset eivät koske sellaisia menoja, jotka kohdistuvat kahteen eri kalenterivuoteen, esim. mittarinlukemaan perustuvia kopiokone-, puhelin-, sähkö-, vesi- ja kaasulaskuja eivätkä myöskään palkkaukseen kuuluvia ikä- ja palvelusvuosilisiä, jotka kohdistuvat edelliseen vuoteen, mutta joista päätös on annettu kuluvana vuonna.

59 a §:n 2. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kierto kirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Rästitili-ilmoitus laaditaan kahtena kappaleena, jotka lähetetään tositteineen tammikuun 25. päivään mennessä asianomaiseen tilintarkastusyksikköön, josta jäljennöskappale tarkastettuna palautetaan toimipaikkaan sen tilialustelmissa säilytettäväksi.

59 a §:n 5. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

59 a.5. Menorästivaraukset

Posti- ja telehallituksen talousosasto voi määrärahojen puitteissa tehdä menorästivarauksia niistä menorästeistä, joita ei ole voitu edellisen vuoden tili-ilmoituksessa tai rästitili-ilmoituksessa tilittää. Jotta meno voidaan varata, tulee työ olla tehty tai tavara saatu edellisen vuoden puolella.

Varausta ei suoriteta siirtomäärärahoista, siirretyistä määrärahoista, uudistusrahastosta (sijoitusmenot) eikä tasetileiltä maksettavaa menoa varten.

— varausilmoitus

Menorästivarausilmoitus laaditaan kolmena kappaleena ja siitä tulee käydä selville laskuttaja tai palkan saaja, menon tarkka markkamäärä (palkkalistasta bruttomäärä) sekä tilitysmomentti ja tilikoodi. Menorästivarausilmoituksen laatii kukin menoja tilittävä toimintayksikkö, telealuekonttoreita lukuunottamatta. Postikonttori laatii varausilmoituksen ainoastaan palkkamenoista ja matkalaskuista. Postipiirikonttori laatii varausilmoituksen koko piirin osalta muista menoista.

Menorästivarausilmoitus lähetetään viimeistään helmikuun 4 päivään mennessä suoraan talousosaston yleiseen toimistoon, joka palauttaa yhden kappaleen ilmoituksen tehneelle yksikölle ja lähettää yhden kappaleen tilintarkastusyksikköön.

Menorästivarausmenettelystä sekä hyväksyttyjen varattujen menojen tilittämisestä antaa talousosasto tarpeelliset lisäohjeet erikseen.

— tilittäminen ilman menorästivarausta

Mikäli menorästivarausta ei ole voitu suorittaa edelliseen vuoteen kohdistuvaa menoa varten tai meno kohdistuu sitä aikaisempiin vuosiin, on lasku lähetettävä asianmukaisesti hyväksyttynä tilintarkastusyksikköön, josta se edelleen toimitetaan talousosaston yleiseen toimistoon valtiovarainministeriön maksu- ja tilitysluvan hankkimista varten. Samalla on selvitettävä, miksi menorästivarausta ei ole tehty tai laskua aikaisemmin tilitetty.

60 §:n 6. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

60.6. Arvomerkkitiliä laadittaessa huomattava

Arvomerkkitiliä laadittaessa on lisäksi huomattava, että

— arvomerkkivarasto tilityskuukauden alussa ja lopussa eritellään arvomerkkilajeittain sitä varten varatuissa kohdissa, sekä lisäksi siten, että postitoimistojen ja konttorin varastomäärät merkitään kumpikin erikseen apusarakkeisiin ja vasta varastojen yhteismäärät pääsarakkeeseen,

— elokuvaverolipuista ainoastaan elokuvaveron määrä merkitään arvomerkkitiliin,
— arvomerkkitilin osoittaman arvomerkkien myynnin ja takaisinoston rahaarvojen tulee olla lajeittain yhtäpitäviä kassapäiväkirjan asianomaisten sarakkeiden loppusummien kanssa, ja että
— arvomerkkitilissä on vastattavan ja vastaavan puolten loppusummien oltava keskenään yhtä suuret.

60 §:n 8. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

60.8. Arvomerkkitilin lähettäminen tilintarkastusyksikköön

Toimipaikan hoitajan on päivättävä ja allekirjoitettava arvomerkkitili. Arvomerkkitili on lähetettävä tili-ilmoituksen liitteenä tilintarkastusyksikköön.

62 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 106/1975 ja 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

62 § Televarojen tilinpito ja telekassakirjat

62.1. Televarat

Televaroilla tarkoitetaan tässä ohjesäännössä puhelin-, telex-, sähke-, data- ja radiotoiminnasta perittäviä tai suoritettavia varoja, sekä näistä perittäviä viivästyskorkoja.

62.2. Telekassakirjat

Telekassakirjoja ovat puhelinkassakirja A, puhelinkassakirja B, telex- ja datamaksujen kassakirja ja lennätinkassakirja. Telekassakirjoihin rinnastettavina tuloutusasiakirjoina pidetään yhdyspuhelinliikenteen maksuselvityslomaketta (lom. 2 10 31) sekä koneellisesti valmistettuja maksuluetteloja kuten telemaksuluettelo ja autopuhelinmaksuluettelot. Telekassakirjoista ja niihin rinnastettavista tuloutusasiakirjoista ovat voimassa 4 — 8 §§:ssä annetut määräykset.

62.3. Televarojen tilinpito

Ylitoimipaikan tulee huolehtia omien ja alitoimipaikkojensa televarojen tulouttamisesta, laskuttamisesta, perimisestä ja tilinpidosta, jossa tarkoituksessa sen tulee pitää telekassakirjoja 7 ja 8 §:n sekä telemaksusaatavien tilikirjaa 71 §:n määräysten mukaisesti ja laatia kuukausittain puhelintulojen, lennätintulojen ja autopuhelinmaksujen yhdistelmät 96 §:n määräysten mukaisesti sekä tilitietoilmoitus 77 §:n määräysten mukaisesti.

Yleinen teleosasto voi erikoistapauksissa siirtää joitakin edellä mainituista toimenpiteistä jonkun muun ylitoimipaikan suoritettavaksi.

63 §:n 1. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

63.1. Tuloutusasiakirjat

Teleliikennemaksut tuloutetaan niiden laadusta riippuen joko puhelinkassakirjassa A, telex- ja datamaksujen kassakirjassa, lennätinkassakirjassa, yksityispuhelinliikenteenselvittelylomakkeella tai koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa.

63 §:n 5. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

63.5. Käsivälitteisten kauko- ja ulkomaanpuhelujen maksut

Laskuun puhutuista käsivälitteisistä kotimaisista puheluista merkitään laskutustiedot keskuksissa atk-korteille. Kortit lähetetään telealuekonttoriin, joka toimittaa ne omien korttiensa mukana tietojenkäsittelykeskukseen tuloutettavaksi telemaksuluettelossa. Yleinen teleosasto voi määrätä muunkin toimipaikan kuin aluekonttorin lähettämään atk-kortit suoraan tietojenkäsittelykeskukseen.

63 §:n 6. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

63.6. Automaattipuhelumaksut

Yleisen teleosaston antamien lähempien ohjeiden mukaisesti luetaan posti- ja telelaitoksen paikallisverkkoihin kytkettyjen puhelintilaajien tilaajajohdoilla olevat sykäyslaskimet laskutuskausittain tai sykäys- ja muut puhelutiedot saadaan magneettinauhalla. Sykäysmäärien mukaan määräytyvät maksut merkitään tuloksi telemaksuluetteloon.

63 §:n 9. kohdan kolmas kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Tuloutuksen virheettömyyden tarkkailua varten Helsingin telealuekonttori ilmoittaa tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostolle tai ao. telepiirin tarkastusyksikölle, minkä määrän se on lähettänyt kuhunkin toimipaikkaan perittäväksi.

63 §:n 11. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

63.11. Teltexsanomamaksu

Teltexsanoma merkitään osoitelennätintoimipaikassa teltextilaustodisteelle (lom. 2 03 70). Todisteelle merkitään sanoman antaneen telexliittymän telextunnus, sanoman hinta sekä muut, todisteen ohjetekstin mukaiset tiedot. Laskutuskauden päätyttyä todisteet lähetään perivään toimipaikkaan, joka tulouttaa ne lennätinkassakirjassa. Tuloutus suoritetaan kokonaissummina toimipaikoittain kassakirjakuiteille, joita ei poisteta kassakirjasta. Teltextodisteet lähettänyt toimipaikka tekee ilmoituksen lähettämistään todisteista tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostolle tai ao. telepiirin tarkastusyksikölle.

63 §:n 12. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

63.12. Data- ja erikoispalvelujen liikennemaksut

Yleistä puhelinverkkoa käyttävän datasiirtotoiminnan liikennemaksut käsitellään tilinpidossa puhelinliikennemaksuina. Niiden laskuttamisessa, tulouttamisessa ja perimisessä noudatetaan niitä määräyksiä, mitä on annettu vastaavasti käsivälitteisen tai automaattisen puhelinliikenteen osalta. Datelpalvelun ja datasiirron muiden erikoispalvelujen liikennemaksut tuloutetaan telex- ja datamaksujen kassakirjassa tai koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa.

63 §:n 13. kohta, sellaisena kuin se on osittain muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

63.13. Autopuhelumaksut

Autopuhelinliittymistä puhutut puhelut merkitään keskuksissa atk-korteille tai puhelut rekisteröityvät tietojenkäsittelyyn soveltuvalle levylle tai nauhalle. Laskutusmateriaali lähetetään tietojenkäsittelykeskukseen maksujen tulouttamiseksi autopuhelinmaksuluettelossa.

Näitä määräyksiä sovelletaan myös aluksissa oleviin autopuhelimiin. Maksut aluksista lähtevistä laivaradiopuheluista laskuttaa ja perii posti- ja telehallitus.

Kiinteän verkon liittymästä lähtevät autopuhelut laskutetaan puhelinlaskutuksessa.

64 §:n 1. kohdan kolmas kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan ja jaetaan samalla uusiksi 3 — 7 kappaleiksi seuraavasti:

Vaihtamisen jälkeen on rahalaatikko viipymättä toimitettava tyhjennettäväksi. Telealuekonttorista käsin vaihdettavien rahalaatikoiden avaus ja tyhjennys suoritetaan kahden virkamiehen läsnä ollessa.

Telealuekonttorin sijaintipaikkakunnan ulkopuolella olevien rahapuhelimien rahalaatikoiden vaihdon suorittaa telealueen päällikön määräämä virkamies tai toimihenkilö. Tällöin rahalaatikon avaus ja tyhjennys suoritetaan rahapuhelinta lähintä olevassa postisiirtoliikettä hoitavassa toimipaikassa postivirkamiehen toimesta ja rahalaatikon vaihtajan läsnä ollessa.

Rahaa sisältävien laatikoiden lähettäminen postitse ei ole sallittua ilman piirikonttorin yksittäistapauksessa erikseen antamaa lupaa. Luvan myöntämisestä on piirikonttorin sovittava tarkastustoimiston kanssa.

Ennen rahalaatikon avaamista on varmistauduttava siitä, että rahalaatikko ja sen sinetti ovat asianmukaisessa kunnosssa ja ettei niissä ole avaamisen merkkejä. Rahalaatikoiden tyhjennyksen tapahtuessa muussa kuin telealuekonttorissa on rahalaatikosta kertyneet varat välittömästi maksettava telealuekonttorin postisiirtotulotilille. Tililleпanokorttiin merkitään otsikon ''Rahapuhelinvaroja'' lisäksi eriteltynä kunkin tyhjennetyn rahalaatikon (rahapuhelimen) numero ja rahalaatikosta kertynyt rahamäärä sekä rahalaatikon vaihtajan ja asianomaisen postivirkailijan allekirjoitukset varmennuksena siitä, että rahalaatikon vaihto, avaus ja uudelleen sinetöinti sekä rahojen lasku on suoritettu annettujen määräysten mukaisesti. Maksajaksi merkitään rahalaatikon vaihtanut henkilö, jolle myös kuitti tililleпanosta annetaan.

Tyhjentämisen jälkeen on tyhjä rahalaatikko tyhjennystoimipaikassa suljettava ja sinetöitävä sopivalla tavalla siten, että rahalaatikosta ei voida ottaa varoja laatikkoa tai sinettiä vahingoittamatta. Rahalaatikon vaihtaja ei saa suorittaa sinetöintiä, eikä hänellä muutenkaan saa olla mahdollisuutta rahalaatikon sinetöintivälineiden käyttöön.

64 §:n 5. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Telealuekonttorien on pidettävä jokaisesta alueellaan olevasta posti- ja telelaitoksen yleisestä rahapuhelimesta valvontaluetteloa (lom. 2 11 25). Luettelo täytetään yhtenä kappaleena. Vuoden päätyttyä on telealuekonttorin ilmoitettava valvontaluettelon perusteella telepiiriin puhelinkohtaisesti eriteltyinä rahapuhelimien vuositulot. Samalla on ilmoitettava rahapuhelimiin kohdistuneet vahingonteot sekä, ellei rahapuhelin ole käytössä koko vuotta, aika, minkä rahapuhelin on ollut pois käytöstä ja syy siihen.

64 §:ään lisätään näin kuuluva uusi 8. kohta:

64.8. Kokeilurahat

Rahapuhelinten toimivuuden kokeilemiseen voidaan tarvittaessa käyttää kolikoita. Kolikot luovuttaa telealueen pääkassa, telealueen päällikön nimeämille, rahapuhelinten korjauksia suorittaville asentajille kuittausta vastaan.

Tilitositteena ja kolikoiden käytön seurantaa varten on pidettävä asentajakohtaista luetteloa. Luettelot huomioidaan kassassa käteislaskuina. Tilikuukauden päätyttyä luettelot lähetetään piirikonttorin telealueen päällikön hyväksyminä. Kokeilurahojen käyttöä on pyrittävä valvomaan mahdollisuuksien mukaan, ettei väärinkäytöksiä pääse syntymään.

65 §:n 3. kohdan kolmas kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

Laskelman ensimmäinen kappale lähetetään laskun ohella puhelinlaitokselle, yksi kappale yleisen teleosaston liikenneasiaintoimistolle, yksi tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon tai ao. telepiirin tarkastusyksikölle, yksi telepiirin piirikonttoriin ja yksi säilytetään toimipaikan tilialustelmissa.

66 §:n 1. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

66.1. Tuloutusasiakirjat

Televuosimaksut tuloutetaan niiden laadusta riippuen laskutuskausittain joko koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa, puhelinkassakirjassa B, telex- ja datamaksujen kassakirjassa tai lennätinkassakirjassa.

66 §:n 5. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

66.5. Datavuosimaksut

Valintaisessa puhelinverkossa käytettävistä datasiirtolaitteista ja johdoista perittävät vuosimaksut laskutetaan tilaajakorttien perusteella. Tilaajakortista on lähetettävä yksi kappale tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon tai ao. piirin tarkastusyksikölle. Datelpalveluista ja muista erityispalveluista ilmoittaa yleinen teleosasto. Maksut tuloutetaan telex- ja datamaksujen kassakirjassa tai koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa.

67 §:n 1, 5 ja 7 kohdat, sellaisina kuin ne ovat muutettuina kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi:

67.1. Tuloutusasiakirjat

Liittymis-, siirto- ym. kertamaksut tuloutetaan joko koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa, puhelinkassakirjassa B, telex- ja datamaksujen kassakirjassa, lennätinkassakirjassa tai sekalaisten tulojen kassakirjassa.

67.5. Dataliittymät

Datasiirtolaitteista ja -johdoista perittävät liittymis- ym. kertamaksut tuloutetaan telex- ja datamaksujen kassakirjassa tai koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa.

67.7. Viivastyskorot

Telelaskujen myöhästyneistä maksusuorituksista perittävät viivästyskorot tuloutetaan koneellisesti valmistetuissa maksuluetteloissa tai sekalaisten tulojen kassakirjassa.

68 §:n 5. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

68.5. Laskutettavien maksujen tulouttaminen

Maksut posti- ja telelaitoksen tilaajille laskuun myydyistä puhelinluetteloista, puhelinluettelon ilmoituksista ja maksullisista tilaajatiedoista tuloutetaan telemaksuluettelossa.

Telealuekonttorit lähettävät luettelomyyntiä koskevat atk-ilmoituslomakkeet tietojenkäsittelykeskukseen. Ilmoituksia koskevat lomakkeet telealuekonttorit lähettävät telepiirikonttoriin tarkastettaviksi ja palautuksen jälkeen edelleen tietojenkäsittelykeskukseen. Posti- ja telelaitoksen luettelosovellutuksella ylläpidettyjen verkkoryhmien tilaajatietomaksujen (ylimääräisistä riveistä, tehoteksteistä jne.) laskutustiedot saadaan suoraan tietojenkäsittelykeskuksen ylläpitämästä luettelorekisteristä. Muiden verkkoryhmien tilaajatietomaksuja koskevat lomakkeet telealuekonttorit lähettävät tietojenkäsittelykeskukseen.

Maksut laskuun myydyistä telexluetteloista, telexluetteloiden ilmoituksista ja ylimääräisistä riveistä tuloutetaan telex- ja datamaksujen kassakirjassa.

68 §:n 8. kohdan toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Piirikonttori toimittaa alkuperäiskappaleet tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaoston tai piirin tarkastusyksikölle ja jäljennöskappale säilytetään piirikonttorissa. Piirikonttori laatii saatujen ilmoitusten perusteella yhteenvedon

piirin alueella kuukauden aikana tapahtuneesta jakelusta ja myynnistä ja toimittaa sen yleisen teleosaston liikenneasiaintoimistoon.

69 §:n 3. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

69.3. Laskujen ja tuloutusasiakirjojen lähettäminen toimipaikkaan

Laskutuskauden päätyttyä tietojenkäsittelykeskus lähettää noin kolmea viikkoa ennen laskujen eräpäivää valmiit telelaskut ja maksuluettelot telealuekonttoreille perimistoimenpiteitä varten.

69 §:n 6. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

69.6. Tuloutusasiakirjojen säilyttäminen

Toimipaikkaan jäävä laskutusaineisto ja perimisasiakirjat on säilytettävä vähintään

1) kolme vuotta sen laskutuskauden päättymisestä, mihin ne kohdistuvat
   — maksettujen telelaskujen tililleanokortit
2) kaksi vuotta sen laskutuskauden päättymisestä, mihin ne kohdistuvat
   — maksuluettelot
   — maksutarkkailuluettelot
3) kolme kuukautta sen laskutuskauden päättymisestä, mihin ne kohdistuvat
   — puhelujen tilaustodisteet
   — sähke- ja asematelextodisteet

Edellä sanottu aineisto on hävitettävä puhelinsalaisuutta loukkaamatta.

70 §:n 1 ja 2 kohdat, sellaisia kuin ne ovat muutettuina kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi:

70.1. Perimisaineiston lähettäminen toimipaikkaan

Tietojenkäsittelykeskus lähettää telealuekonttoreille laskutuskausittain laatimiensa maksuluettelojen ohella koneellisesti valmistamansa tililleanokortit toimitettaviksi puhelintilaajille.

70.2. Maksuluettelot ja tilityslaskelmat

Maksuluetteloissa ovat eriteltyinä tilaajittain kaikki tietokonelaskutuksessa perittävät telemaksut ja niiden yhteismäärä. Maksuluetteloissa tuloutettujen maksujen yhteenvetona ovat tulolajeittain laaditut tilityslaskelmat. Telemaksuluettelon tilityslaskelma on laadittu erikseen kunkin verkkoryhmän tuloutusten ja erikseen koko telealueen tuloutusten osalta.

70 §:n 4. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

70.4. Maksusuoritusten valvonta

Maksusuoritusten koneellinen valvonta tapahtuu tietokonelaskutuksen osalta tietojenkäsittelykeskuksen ja Postipankin yhteistyönä. Se koskee vain niitä maksusuorituksia, jotka on tehty ns. tarkkailukaudella optisen rivin sisältävällä tililleanokortilla. Koneellinen valvonta ei siis koske esim. pankkisiirtolomakkeilla maksettuja suorituksia. Postipankki lähettää päivittäin telealuekonttoreille niiden tileille tehdyistä suorituksista luettelon sekä tililleanokortit ja pankkisiirtolomakkeet. Luetteloissa ovat omana ryhmänään ne tileille tehdyt suoritukset, jotka on tehty muulla kuin optisen rivin sisältävällä tililleanokortilla (ns. hylätyt). Tositteet on ryhmitelty vastaavasti. Postipankki valmistaa luettelon myös tarkkailukauden jälkeen, so. jälkitarkkailukaudella.

70 §:n 4. kohdan viides kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Toimipaikan tulee verrata, että tositteita on sama määrä kuin luetteloon merkittyjä suorituksia. Tiliotteen, luettelon ja tositenippujen loppusummat on vertailtava keskenään ja summien on tällöin oltava yhtä suuret. Postisiirtotulotilille mahdollisesti tulleet virheelliset suoritukset, joiksi katsotaan mm. saman laskun

kahteen kertaan suoritetun maksun toinen suoritus, on selvitettävä ja oikaistava. Mikäli on kyseessä jollekin muulle telealuekonttorille kuuluva maksusuoritus, on siitä lisäksi viipymättä ilmoitettava puhelimitse tai telexillä asianomaiselle telealuekonttorille.

71 §:n 5. kohdan toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Luetteloon on eriteltävä eräpäiväkuukautta ja tätä kolmea seuraavaa kuukautta vanhemmat toimipaikassa maksamatta olevat laskut. Jokaisen laskun kohdalle on lyhyesti merkittävä syy perinnän viivästymisen sekä ilmoitus sulkemis- tai muista toimenpiteistä. Samaten luetteloon on eriteltävä yhdyspuhelinliikennelaskut sekä ulosottotoimin perittävänä olevat. Luettelo laaditaan kahtena kappaleena, joista alkuperäinen lähetetään tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon tai ao. piirin tarkastusyksikölle ja jäljennöskappale säilytetään toimipaikan tilialustelmissa. Luettelo on laadittava myös kassanluovutuksen ja kassantarkastuksen yhteydessä. Tällöin luettelo laaditaan yhtenä kappaleena.

73 §:n 1. kohdan kolmas kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Mikäli suoritusta ei ole saatu kolmen viikon kuluttua uusintaperintälaskun lähettämisestä, suoritetaan liittymien sulkemis- ja liikennekieltoon asettamistoimenpiteet. Toimenpiteisiin ei kuitenkaan tule ryhtyä ensimmäisen perimiskauden aikana, jos perittävien laskujen määrä on yhteensä alle 200 markkaa.

73 §:n 1. kohtaan lisätään uusi kuudes kappale, jolloin nykyinen kuudes kappale siirtyy seitsemänneksi kappaleeksi, seuraavasti:

Jos tilaaja on todettu varattomaksi tai asetettu konkurssitilaan, on tilaajan kaikki teleliittymät suljettava tai asetettava liikennekieltoon (ks. 76 §).

73 §:n 1. kohdan nykyinen kuudes kappale muutetaan näin kuuluvaksi seitsemänneksi kappaleeksi:

Asiakkaalta, jonka teleliittymät on suljettu edellämainituista syistä, ei saa toimipaikassa ottaa vastaan laskuun lähetettäviä sähkeitä tai asematelexsanomia, ennen kui asiakas on suorittanut teleliittymien avaamisen edellytyksenä olevat telelaskunsa.

73 §:n 3. kohdan viimeinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Perittäviin siirtopäätös laaditaan kahtena kappaleena (lom. 6 80 40). Päätöksistä laaditaan yhdistelmä (lom. 6 60 51) kahtena kappaleena. Yhdistelmän ensimmäinen kappale, johon liitetään päätösten alkuperäiset kappaleet päätöksiin liittyvine laskuineen ja perimisasiakirjoineen, lähetetään kirjattuna postiasialähetyksenä tilityskuukautta seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon tai ao. telepiiriin tarkastusyksikölle. Yhdistelmän jäljennöskappale säilytetään toimipaikan tilialustelmissa.

73 §:n 6. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

73.6. Tilaajasuhteen irtisanominen

Jos posti- ja telelaitoksen keskukseen liitetty teleliittymä tai posti- ja telelaitoksen autopuhelinverkon liittymä on maksamattomien laskujen tähden ollut suljettuna tai asetettuna liikennekieltoon kaksi kuukautta, on tilaajalle lähetettävä päätös tilaajasuhteen irtisanomisesta, nojautuen puhelinmaksuasetukseen ja/tai lennätinmaksuasetukseen. Päätöksessä on mainittava irtisanomispäivämäärä, joka on oltava vähintään kolme kuukautta liittymän sulkemisesta tai liikennekieltoon asettamisesta. Päätöksessä on lisäksi mainittava, että irtisanominen peruuntuu, jos tilaaja suorittaa erääntyneet laskunsa irtisanomispäivään mennessä.

74 § 1. kohdan neljäs kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Kun kyseessä on telemaksun takaisinmaksu, lähettää aluekonttori päätöksen alkuperäisen ja yhden jäljennöskappaleen telepiirin piirikonttoriin. Piirikonttorin pääkassa suorittaa takaisinmaksun postisiirtotililtä sekä liittää maksutositteen ao. päätökseen. Takaisinmaksupäätöksistä laatii piirikonttori menokoodeittain yhdistelmän (lom. 6 60 51) kahtena kappaleena. Yhdistelmän alkuperäinen kappale siihen liittyvine päätöksineen lähetetään tilityskuukautta seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon tai piirin tarkastusyksikölle. Lähetyksen päälle on tehtävä merkintä ''Takaisin suoritetut telemaksut''.

74 § 1. kohdan viides kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Yhdistelmän jäljennöskappale säilytetään tilialustelmissa. Peruutuspäätöksistä on telealuekonttorin laadittava vastaava yhdistelmä ja lähetettävä se päätöksineen edellämainitun aikataulun mukaisesti tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon tai piirin tarkastusyksikölle samassa järjestyksessä kuin 73. 3. kohdassa mainitut päätökset perimättä jääneistä telemaksuista. Lähetyksen päälle on tehtävä merkintä ''Perimättä jääneet ja peruutetut telemaksut''.

75 §:n 1. kohtaan kuuluva alaviite 1) kumotaan.

75 §:n 1. kohtaan lisätään uusi toinen kappale, jolloin nykyiset 2. — 4. kappaleet siirtyvät 3. — 5. kappaleiksi, seuraavasti:

Nykyisin ovat tällaisia asiakkaita mm. ilmatieteen laitos, hydrologinen toimisto, merentutkimuslaitos sekä TA-liikennettä käyttävät asiakkaat.

75 §:n 1. kohdan neljäs kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Telealuekonttorit lähettävät kyseisiin asiakkaisiin kohdistuvat koneellisessa laskutuksessa valmistetut sähke- ja asematelexluettelot sekä muut mahdolliset laskutustositteet tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon.

76 §:n 1. ja 2. kohdat, sellaisena kuin 1. kohdan toinen kappale on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi:

76.1. Vakuuden asettaminen

Jos teleliittymän haltija on asetettu konkurssitilaan, voidaan konkurssipesään kuuluvien teleliittymien käyttö sallia vain, jos konkurssihallinto on asettanut riittävän vakuuden.

Vakuuden voi telealueen päällikkö tai määräämänsä vaatia myös tilaajalta, jonka liittymä on ollut suljettuna tai käyttökiellossa maksamattomien laskujen johdosta tai joka toistuvasti suorittaa telelaskunsa myöhästyneenä tahi muutoin on perusteltua syytä vakuuden ottamiselle. Yksityistaloudelta voidaan vakuus ottaa vain painavista syistä, jotka on selvitettävä tilaajalle.

76.2. Vakuuden laatu

Vakuutena voidaan hyväksyä käteinen raha tai pankkitakuu.

Vakuutena toimipaikkaan jätetyt rahavarat on toimipaikan talletettava Postipankin säästötilille. Säästötili avataan vakuuden antajan nimellä. Avaamisilmoitukseen on vakuuden antajan henkilö- tai liiketunnuksen lisäksi merkittävä avaavan virkailijan nimi ja henkilötunnus. Tilin korko tulee vakuuden antajan hyväksi.

77 § 1. kohdan alkuosa, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

77.1. Laatiminen

Telealuekonttorin tulee kuukausittain laatia tilitietoilmoitus (lom. 6 80 33) kolmena kappaleena, kun tarkastus suoritetaan posti- ja telehallituksen tarkastustoimistossa ja kahtena kappaleena, kun tarkastus suoritetaan piirin tarkastusyksikössä. Ahvenanmaan telepiirissä tilitietoilmoituksen laatii kuitenkin piirikonttori kahtena kappaleena. Tilitietoilmoitukseen merkitään sen ohjetekstin mukaisesti ja ottaen huomioon posti- ja telehallituksen erikseen antamat määräykset

---

77 §:n 1. kohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, lisätään uusi toinen kappale seuraavasti:

Tilitietoilmoituksen allekirjoittamisessa noudatetaan 59.7. kohdan määräyksiä.

77 §:n 2. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

77.2. Lähettäminen

Kun tilitietoilmoitus tarkastetaan tarkastustoimistossa, lähetetään tilitietoilmoituksen alkuperäinen kappale tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon, yksi jäljennöskappale telepiirikonttoriin ja yksi jäljennöskappale jää telealuekonttoriin. Kun tarkastus suoritetaan piirin tarkastusyksikössä, lähetetään tilitietoilmoituksen alkuperäinen kappale tarkastusyksikköön ja jäljennöskappale jää telealuekonttoriin.

92 § muutetaan näin kuuluvaksi:

92 § Kotimaisten osoitusvarojen yhdistelmä

92.1. Laatiminen

Ylitoimipaikka laatii kuukausittain omista ja alitoimipaikkojensa A- ja B- saatteista osoitusvarojen yhdistelmän (lom. 6 70 11 a) kahtena kappaleena. Telealuekonttori laatii yhdistelmän kuitenkin kolmena kappaleena.

92.2. Merkinnät — yhdistelmään

Osoitusvarojen yhdistelmään merkitään ensin ylitoimipaikka ja sen jälkeen alitoimipaikat aakkosjärjestyksessä. Kussakin toimipaikassa tilityskuukauden aikana laaditut kassa- ja/tai toimipaikkakohteiset saatteet lasketaan toimipaikkakohtaisesti yhteen ja summat merkitään yhdistelmään kunkin toimipaikan kohdalle.

— tileihin

Tilityskuukauden päätyttyä yhdistelmän osoittama A-saatteiden loppusumma merkitään telealuekonttorissa tilitietoilmoitukseen (lom. 6 80 33) ja muussa ylitoimipaikassa tili-ilmoitukseen (lom. 6 80 01) tuloksi ja B-saatteiden loppusumma menoksi.

92.3. Lähettäminen

Osoitusvarojen yhdistelmän ylitoimipaikka lähettää viimeistään tilityskuukautta seuraavan kuukauden viidentenä päivänä kirjattuna postiasialähetyksenä osoitteella: Posti- ja telehallituksen tarkastustoimisto, liikennevarojen tarkastusjaosto, osoitustarkastus, PL 817 00101 Helsinki 10. Yhdistelmän oheen on ylitoimipaikan liitettävä toimipaikoittain ryhmiteltyinä

— omat ja alitoimipaikkojen alkuperäiset A-saatteet ja niihin liittyvät postiinmaksettujen osoitusten osat 4 (A-tositteet),
— omat ja alitoimipaikkojen alkuperäiset B-saatteet ja niihin liittyvät postistamaksettujen osoitusten osat 1 (B-tositteet) ja

— maksettuihin osoituksiin kuuluvat valtakirjat omana nippunaan, ryhmiteltyinä erikseen toimipaikoittain yhdistelmän mukaiseen järjestykseen.

92.4. Jäljennöskappaleet

Ylitoimipaikka säilyttää kotimaisten osoitusvarojen yhdistelmän jäljennöskappaleen tilialustelmissaan. Telealuekonttori lähettää toisen jäljennöskappaleen tilitietoilmoituksen mukana telepiirikonttorille siellä säilytettäväksi.

92 a § muutetaan näin kuuluvaksi:

92 a § Ulkomaisten osoitusvarojen yhdistelmä

92 a.1. Laatiminen

Ylitoimipaikka laatii kuukausittain omista ja alitoimipaikkojensa ulkomaisten osoitusten osoitusvarainkassakirjoista A sekä B-saatteista osoitusvarojen yhdistelmän (lom. 6 70 11 a) kahtena kappaleena. Telealuekonttori laatii yhdistelmän kuitenkin kolmena kappaleena.

92 a.2. Merkinnät — yhdistelmään

Osoitusvarojen yhdistelmään merkitään ensin ylitoimipaikka ja sen jälkeen alitoimipaikat aakkosjärjestyksessä. Kunkin toimipaikan osoitusvarainkassakirjat A merkitään yhdistelmään kassakirjakohtaisesti. Lehtitilauksista perityt välityspalkkiot merkitään yhdistelmään ''Postimaksut'' -kohtaan ohjetekstiä muuttaen. Kussakin toimipaikassa tilityskuukauden aikana laaditut kassa- ja/tai toimipaikkakohtaiset B-saatteet lasketaan ensin toimipaikkakohtaisesti yhteen, minkä jälkeen yhteissummat merkitään kunkin toimipaikan kohdalle yhdistelmään.

— tileihin

Tilityskuukauden päätyttyä yhdistelmän osoittamat osoitusvarainkassakirjojen A loppusumma merkitään ylitoimipaikan tili-ilmoituksen (lom. 6 80 01) tuloksi ja B-saatteiden loppusumma menoksi, kuitenkin telealuekonttori merkitsee B-saatteiden loppusumman tilitietoilmoituksen (lom. 6 80 33) menoksi.

92 a.3. Lähettäminen

Ylitoimipaikka lähettää viimeistään tilityskuukautta seuraavan kuukauden viidentenä päivänä ulkomaisten osoitusvarojen yhdistelmän kirjattuna postiasialähetyksenä osoitteella: Posti- ja telehallituksen kirjanpitotoimisto, ulkomaantilitysjaosto, PL 839 00101 Helsinki 10.

Yhdistelmän oheen on ylitoimipaikan liitettävä toimipaikoittain ryhmiteltyinä

— omat ja alitoimipaikkojen osoitusvarainkassakirjat A,
— omat ja alitoimipaikkojen alkuperäiset B-saatteet ja niihin liittyvät postistamaksetut ulkomaiset osoitukset sekä
— maksettuihin osoituksiin kuuluvat valtakirjat omana nippunaan ryhmiteltyinä erikseen toimipaikoittain yhdistelmän mukaiseen järjestykseen.

Vajaailmoitusta ei tarvitse lähettää.

92 a.4. Jäljennöskappaleet

Ylitoimipaikka säilyttää ulkomaisten osoitusvarojen yhdistelmän jäljennöskappaleen tilialustelmissaan. Telealuekonttori lähettää toisen jäljennöskappaleen tilitietoilmoituksen mukana telepiirikonttorille siellä säilytettäväksi.

93 a §:n 3. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

93 a.3. Lähettäminen

Ylitoimipaikka lähettää viimeistään tilityskuukautta seuraavan kuukauden viidentenä päivänä matkustajamaksujen yhdistelmän alkuperäisen kappaleen kirjattuna postiasialähetyksenä osoitteella: Posti- ja telehallituksen tarkastustoimisto, liikennevarojen tarkastusjaosto, matkustajamaksujen tarkastus, PL 617

00101 Helsinki 10, tai kun tili-ilmoituksen tarkastuksen suorittaa piirin tarkastusyksikkö, sanotulle tarkastusyksikölle.

93 b §:n 3. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

93 b.3. Lähettäminen

Ylitoimipaikka lähettää viimeistään tilityskuukautta seuraavan kuukauden viidentenä päivänä joukkolähetysmaksujen yhdistelmän alkuperäisen kappaleen kirjattuna postiasialähetyksenä osoitteella: Posti- ja telehallituksen tarkastustoimisto, liikennevarojen tarkastusjaosto, joukkolähetysmaksujen tarkastus, PL 617 00101 Helsinki 10, tai kun tili-ilmoituksen tarkastuksen suorittaa piirin tarkastusyksikkö, sanotulle tarkastusyksikölle.

96 §:n 1. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

96.1. Yhdistelmien laatiminen

Telealuekonttori laatii kuukausittain omista ja alitoimipaikkojensa teletuloista puhelintulojen yhdistelmän (lom. 6 71 06), lennätintulojen yhdistelmän (lom. 6 71 04) ja autopuhelinmaksujen yhdistelmän (lom. 6 71 08) kolmena kappaleena. Autopuhelinmaksujen yhdistelmä laaditaan kuitenkin vain kahtena kappaleena, kun tilitietoilmoituksen tarkastus suoritetaan piirin tarkastusyksiköissä.

96 §.n 2. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

96.2. Yhdistelmien lähettäminen

Ylitoimipaikka lähettää viimeistään tilityskuukautta seuraavan kuukauden viidentenä päivänä yhdistelmien alkuperäiset kappaleet, käytetyt telekassakirjat sekä telemaksuluettelon ja autopuhelinmaksuluettelon tilityslaskelmat kirjattuna postiasialähetyksenä osoitteella: Posti- ja telehallituksen tarkastustoimisto, liikennevarojen tarkastusjaosto, PL 617 00101 Helsinki 10, tai kun tilien tarkastus suoritetaan piirin tarkastusyksikössä, sanotulle tarkastusyksikölle.

Lisäksi telealuekonttori lähettää kustakin yhdistelmästä yhden jäljennöskappaleen tilitietoilmoituksen jäljennöskappaleen ohella telepiirikonttoriin silloin, kun tilitietoilmoituksen tarkastuksen suorittaa tarkastustoimisto.

Yhdistelmistä yksi jäljennöskappale jää toimipaikkojen tilialustelmiin.

97 a §:n 3. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

97 a.3. Ilmoitettavat tiedot

Ilmoitus työnantajasuorituksista sisältää 1. kohdassa mainittujen tietojen lisäksi sosiaaliturvamaksun alaisen palkan kokonaismäärän. Ilmoituksessa tulee myös antaa tieto kuukauden aikana palkkaa saaneiden henkilöiden lukumäärästä. Lisäksi piirikonttori merkitsee ilmoitukseen tai samalle lomakkeelle 6. kohdan mukaisesti laadittavaan yhdistelmään tapaturmapäivärahojen ja niiden perusteella oikaistavien sosiaaliturvamaksujen määrät sekä sinä ajankohtana, johon päiväraha kohdistuu, voimassa olleen sosiaaliturvamaksuprosentin.

97 §:n 6. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

Ilmoituksen yksi jäljennöskappale lähetetään tili-ilmoituksen ohella tilintarkastusyksikköön ja yksi jäljennöskappale jää toimipaikkaan.

101 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 43/1959, 16/1967, 22/1977 ja 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

101 § Postitoimipaikan kassapäiväkirja

101.1. Kassapäiväkirjan pitäminen

Postitoimipaikan kassapäiväkirjaa (lom. 6 80 13) pitävät postitoimistot, postiasemat I ja postipankkitehtäviä hoitavat postiasemat II.

101.2. Merkinnät kassapäiväkirjaan

Kassapäiväkirjan kullekin lehdelle kirjataan yhden päivän tapahtumat. Kuitenkin ne postipankkitehtäviä hoitavat postiasemat II, jotka ovat avoinna myös lauantaisin, voivat saman kalenterikuukauden aikana merkitä lauantain ja maanantain tilitapahtumat yhdistettynä samalle kassapäiväkirjalehdelle.

— tulo- ja menolajien summat

Eri tulo- ja menolajien summat lasketaan alikassan tilityskirjoista, kassamuistiosta, kassakirjoista sekä muista mahdollisista tilitositteista ja viedään kassapäiväkirjan Päivän summat -sarakkeisiin. Päivän summat -sarakkeet täsmäytetään ja niissä olevat tiedot siirretään Yhteensä -sarakkeisiin. Yhteensä -sarakkeita täytettäessä on käytettävä hiilipaperia yhteensäsummien jäljentymiseksi Yhteensä -sarakkeessa.

— säästö, ylijäämät, vajaukset

Säästö on verrattava vastaaviin kassa- ja arvomerkkivaroihin, jotka on laskettava. Jos kassassa on vajausta tai ylijäämää, on siitä tehtävä merkintä kassapäiväkirjalehden kääntöpuolelle. Mikäli ero ei ole vähäinen, on siitä erikseen heti ilmoitettava ylitoimipaikalle. Tilityskuukauden aikana ilmenneet kassaeroavaisuudet tulee merkitä myös ylitoimipaikkaan 102 §:n mukaisesti lähetettävän kassapäiväkirjalehden kääntöpuolelle.

Ylimäärävarat on kassassa pidettävä erillään muista varoista ja muun alitoimipaikan kuin itsenäisesti tilittävän postitoimiston lähetettävä ilmaantumiskuukauden päätyttyä ylitoimipaikan pääkassaan säilytettäväksi pääkassanhoitajan kuittausta vastaan.

Kassapäiväkirjan säästöön edelliseltä kuukaudelta postitoimisto sisällyttää rahasäästön ja kassapäiväkirjan säästöön merkittäväksi määrättyjen vajausten yhteismäärän ja postiasema lisäksi arvomerkkisäästön määrän.

101.3. Muut tiliasiakirjat

Kassapäiväkirjan lisäksi postialitoimipaikoissa tulee pitää rahalähetysluetteloa (lom. 6 80 09) lukuunottamatta itsetilittäviä toimistoja, alustelmaa kuittausmerkkitilistä (PSP:n lom. 1243), tarvittaessa kassamuistiota (lom. 6 80 07) ja alikassan tilityskirjoja (lom. 6 80 71) sekä postitoimistossa alustelmaa arvomerkkitilistä (lom. 6 80 02).

102 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 147/1965, 27/1977 ja 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

102 § Kuukausitilitys

102.1. Kuukausitilityksen antaminen

Postitoimiston, postiaseman I ja postipankkitehtäviä hoitavan postiaseman II tulee tilityskuukauden päätyttyä antaa kuukausitilityksensä ylitoimipaikalleen irroittamalla postitoimipaikan kassapäiväkirjan (lom. 6 80 13) viimeisen jäljentyneen lehden lähettämällä sen toimipaikan hoitajan allekirjoituksella vahvistettuna ylitoimipaikalleen. Itsetilittävät toimistot laativat kuitenkin tili-ilmoituksen (lom. 6 80 01) 59 §:n määräysten mukaan ja säilyttävät kassapäiväkirjan viimeisen jäljentyneen lehden tilialustelmissaan.

— laatimis- ja lähettämisajat

Kuukausitilitys laaditaan välittömästi tilityskauden päätyttyä. Postitoimisto voi laatia tilityksen viimeistään vielä seuraavan kuukauden ensimmäisenä työpäivä-

nä. Kuukausitilitys tulee lähettää ylitoimipaikkaan ensi postissa sen valmistuttua.

102.2. Kuukausitilityksen liitteet

Kassapäiväkirjan viimeisen jäljentyneen lehden oheen on tositteiksi liitettävä toimipaikan tehtävistä riippuen

— erikoisasiakirjat
— postiinmaksetut kotimaisten osoitusten osat 4 (A-tositteet) ja niitä koskevat alkuperäiset A-saatteet,
— postistamaksetut osoitukset sekä niitä koskevat alkuperäiset B-saatteet sekä osoituksia koskevat valtakirjat,
— pakkaustarvikkeiden myynti- ja tilityslaskelma/yhdistelmä,
— shekkitilin viikkoilmoitusten jäljennöskappaleet,
— postisiirtotulotilin tiliotteet tositteineen,
— postimerkkeihin vaihdetut kansainväliset vastauskupongit,
— säästöliikkeen saateluettelo,
— toimitusmaksujen tilityslomake (yhteenveto kolmena kappaleena ja kassakohtaiset lomakkeet),
— siirtoliikkeen saateluettelo saatejäljennöksineen,
— kuittausmerkkitilin alkuperäinen ja yksi jäljennöskappale,
— luettelot kuittausmerkkejä käyttämättä tehdyistä säästöönpanoista,
— yhdistelmästä Postipankin rahaliikenteestä (PSP lom. 1247) alkuperäinen ja kaksi jäljennöskappaletta.

Lisäksi on tilityksen oheen liitettävä rahalähetysluettelon alkuperäinen kappale, Postipankin palkkiolasku obligaatioiden merkintätositteineen ja virkalähetysluettelot. Ne alitoimipaikat, jotka on määrätty hoitamaan ns. valuuttakassapalvelua, lähettävät tilityksen yhteydessä valuuttakortit sekä valuutan osto- ja myyntilaskelmien toimipaikkaan jäävät kappaleet ylitoimipaikassa säilytettäviksi.

Postitoimistojen tulee liittää tilityksensä oheen myös arvomerkkitili (lom. 6 80 02).

103 § 1. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

103.1. Alitoimipaikan päivittäin lähetettävä

Alitoimipaikan on huomioonottaen 44 §:n määräykset päivittäin lähetettävä kaikki ne rahat ja rahakääröt, joita se ei tarvitse menojen suorittamiseen, rahalähetyksenä ylitoimipaikkaan. Lähetettävät rahat ja rahakääröt merkitään rahanlähetysluetteloon (lom. 6 65 52) ohjetekstin mukaisesti ja luettelon loppuun merkitään lisäksi koko rahalähetyksen yhteenlaskettu raha-arvo.

103 §:n 3. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

101.3.

Lähetettävä seteli- ja metalliraha käsitellään 27 §:n 3. — 4. kohtien määräysten mukaisesti. Ylitoimipaikkaan voidaan lähettää pienempiäkin metallirahaeriä kuin 50 §:n 5. kohdassa mainitut vakiomäärät.

103 §:n 5. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

Ylitoimipaikkaan lähetettävä rahalähetys on alitoimipaikan merkittävä lähettä-

mispäivänä menoksi kassapäiväkirjaan sekä rahalähetysluetteloon (lom. 6 80 09).

103.5. Merkintä alitoimipaikan tilikirjoihin

104 §:n 1. kohdan toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi ja samalla kumotaan kohtaan kuuluva alaviite 1):

Postitoimiston arvomerkkitäydennyksistä on määrätty 105 §:ssä ja teletoimipaikan kassatäydennyksistä 121.2. §:ssä.

104 §:n 1. kohdan neljäs kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Arvomerkkien tilaamista kuukauden vaihteessa tulee välttää. Kiireisissä tapauksissa tilaus voidaan poikkeuksellisesti tehdä puhelimitse.

104 §:n 4. kohta sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 51/1973, seuraavasti:

Ylitoimipaikka lähettää tilattujen rahojen ja arvomerkkien ohella alitoimipaikalle rahantilausluettelon A-osan, jonka kohtaan ''Lähettämismääräys'' on merkitty lähetettyjen rahojen ja arvomerkkien yhteenlaskettu summa, lähetyspäivä ja konseptikirjan numero. A-osassa on lisäksi ylitoimipaikan pääkassahoitajan allekirjoitus ja ylitoimipaikan päivämääräleima. Jos tilaus on tehty puhelimitse tai varat on lähetetty ylitoimipaikan toimesta, lähettää ylitoimipaikka rahantilausluettelon A-osan ohella myös C-osan.

104.4. Ylitoimipaikan toimenpiteet

104 §:n 7. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 3/1968, muutetaan näin kuuluvaksi:

Jos rahalähetyksen sisältö on yhtäpitävä rahantilauksen lähettämismääräyksen osoittaman rahamäärän kanssa, kuittaa alitoimipaikan hoitaja saapuneet varat ja arvomerkit lähettämismääräyksellä merkityn rahantilausluettelon A-osan kohtaan ''Alitoimipaikan kuittaus'', kirjoittamalla siihen nimensä ja päiväyksen sekä painamalla toimipaikan päivämääräleiman. Nimikirjoitusta ei saa painaa yksinomaan nimileimasimella. Saapunut rahalähetys on alitoimipaikassa merkittävä tuloksi saapumiskuukauden kassapäiväkirjaan ja rahalähetysluetteloon (lom. 6 80 09).

104.7. Merkinnät alitoimipaikassa tiliasiakirjoihin

104 §:n 7. kohdan toisen kappaleen alaviite 2) kumotaan.

104 §:n 11. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Jos Postipankista on lähetettävä alitoimipaikalle sen maksuvalmiuden ylittävä määrä tililtäottokortteja taikka säästöönpanolipukkeita, joiden ehkä aiheuttamiin maksuihin alitoimipaikka ei ilmeisesti ole voinut ennakolta varautua, tai jos postisiirtotilin omistaja on halunnut tililtäoton rahamäärän maksettavaksi määrätynlajisina rahoina, voidaan rahat lähettää Postipankin tilauksen perusteella Suomen Pankista suoraan alitoimipaikalle. Tililtäottokortti- tai säästöönpanolipukelähetystä seuraa siinä tapauksessa Postipankin ilmoitus (PSP:n lom. 3483) rahantilauksesta, ellei rahalähetys Suomen Pankista alitoimipaikkaan ole lähtenyt samana päivänä kuin tililtäottokortti- tai säästöönpanolipukelähetys Postipankista. Ylitoimipaikka saa tästä ilmoituksen jäljennöksen.

104.11. Lähettäminen

105 a §:n 2. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

Arvomerkkien myynti merkitään lajeittain tuloksi ja takaisin osto lajeittain menoksi postitoimipaikan kassapäiväkirjaan (lom. 6 80 13).

105 a.2. Myynti- ja takaisinosto

105 a §:n 3. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

105 a.3. Allekirjoittaminen ja lähettäminen

Toimipaikan hoitajan on päivättävä ja allekirjoitettava arvomerkkitili. Arvomerkkitili on lähetettävä kuukausitilityksen mukana ylitoimipaikkaan.

105 a §:n 4. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

105 a.4. Säilyttäminen tilialustelmissa

Arvomerkkitilin alustelma (lom. 6 80 02) ja arvomerkkiluettelo (lom. 6 80 03) säilytetään postitoimiston tilialustelmissa.

106 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeissä nro 26/1979, ja 34/1981, kumotaan.

107 § muutetaan näin kuuluvaksi:

107 § Alitoimipaikan kuukausitilityksen tarkastaminen

107.1. Tarkastaminen

Ylitoimipaikan on, saatuaan postitoimiston, postiaseman I ja postipankkitehtäviä hoitavan postiaseman II kuukausitilityksen, tarkastettava, että

- kuukausitilitykseen on liitetty asiaankuuluvat tositteet,
- erityisnumeroidut erikoiskassakirjat on käytetty annettujen määräysten mukaisesti numerojärjestyksessä,
- palkkiolasku (PSP:n lom. 11 87), yhdistelmä Postipankin rahaliikenteestä (12 47) ja kuittausmerkkitili (PSP:n lom. 12 43) on oikein laadittu,
- rahalähetykset on rahalähetysluetteloon (lom. 6 80 09 ab) oikein merkitty sekä
- kuukausitilityksen laatimisessa on muutenkin noudatettu 102 §:n määräyksiä.

107.2. Säilyttäminen

Kuukausitilityksen antamisessa käytetty postitoimipaikan kassapäiväkirjan (lom. 6 80 13) viimeinen jäljentynyt lehti ja rahalähetysluettelo (6 80 09) jäävät ylitoimipaikkaan ja säilytetään ylitoimipaikan tilialustelmissa. Muut alitoimipaikan tilitysasiakirjat lähetetään ylitoimipaikasta edelleen tarkastettaviksi tai säilytetään ylitoimipaikan tilialustelmissa sen mukaisesti, mitä niistä on näissä soveltamismääräyksissä tai erikseen määrätty.

109 §:n 2. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

109.2. Tilikirjat

Piirikonttorin tulee pitää päivittäin kassapäiväkirjaa ja ennakkomaksujen tilikirjaa sekä laatia kuukausittain tili-ilmoitus, joka toimitetaan tilintarkastusyksikölle. Tili-ilmoitus laaditaan koneellisesti siten, että piirikonttorin omat tilitiedot tallennetaan tositteittain, jolloin ne myös esiintyvät tili-ilmoituksessa tositteittain. Näihin tilitietoihin yhdistetään telealuekonttoreiden tilitiedot, jotka tallennetaan tilitietoilmoitusten alkuperäis- tai jäljennöskappaleista (ks. 77.2. §).

114 §, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi ja samalla kumotaan alaviite 1):

114 § Telepiirissä esiintyvien menojen hyväksyminen

114. Menojen hyväksyminen

Telepiirikonttori hyväksyy vastuualueensa menot posti- ja telehallinnon työjärjestyksen (101 §) mukaisesti. Jos kysymyksessä on sellainen meno, jota varten telepiirille ei ole jaettu määrärahaa, on tilityslupa ennen tili ilmoituksessa tilittämistä saatava ao. määrärahan valvovalta posti- ja telehallituksen osastolta tai toimistolta.

118 §:n 4. kohdan 1—3 kappaleet, sellaisina kuin ne on annettuna kiertokirjeellä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluviksi ja samalla lisätään uusi neljäs kappale, jolloin nykyiset neljäs ja viides kappale siirtyvät viidenneksi ja kuudenneksi kappaleeksi:

118.4. Kuukausitilityksen antaminen — telealuekonttori

Telealuekonttorit antavat tilityskuukauden päätyttyä tilityksen tilitietoilmoitusnimisellä lomakkeella (lom. 6 80 33) 77 §:n määräysten mukaisesti.

Kun telepiirikonttorin tili-ilmoitus tarkastetaan tarkastustoimistossa, lähettää telealuekonttori tilitietoilmoituksen alkuperäisen kappaleen ja sen mukana yhdistelmien alkuperäiset kappaleet, kassapäiväkirjan viimeisen jäljentyneen lehden, tuloutusasiakirjat, tiliotteet sekä muut tilitositteet tilityskuukautta seuraavan kuukauden viidenteen päivään mennessä tarkastustoimistoon liikennevarojen tarkastusjaostoon, mikäli erikseen annetuista määräyksistä ei muuta johdu. Lisäksi telealuekonttori lähettää tällöin tilitietoilmoituksen yhden jäljennöskappaleen sekä yhdistelmien jäljennöskappaleet telepiirikonttoriin tilitietojen yhdistämiseksi piirin tili-ilmoitukseen.

Kun telepiirikonttorin tili-ilmoitus tarkastetaan piirin tarkastusyksikössä, lähettää telealuekonttori tilitietoilmoituksen alkuperäisen kappaleen ja sen mukana puhelintulojen ja lennätintulojen yhdistelmien alkuperäiset ja yhdet jäljennöskappaleet, autopuhelinmaksujen yhdistelmän alkuperäisen kappaleen, osoitusvarojen yhdistelmien jäljennöskappaleet, Postipankin rahaliikenteen yhdistelmän jäljennöskappaleen, kassapäiväkirjan viimeisen jäljentyneen lehden, tuloutusasiakirjat, tiliotteet ja tilitositteet piirin tarkastusyksikköön, mikäli erikseen annetuista määräyksistä ei muuta johdu.

Riippumatta siitä, missä telepiirikonttorin tili-ilmoituksen tarkastus suoritetaan, lähettävät telealuekonttorit kotimaisten osoitusvarojen yhdistelmän alkuperäisen kappaleen tositteineen sekä posti- ja telehallituksen toimesta perittävät telelaskut tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon. Ulkomaisten osoitusvarojen yhdistelmän liitteineen lähettävät telealuekonttorit posti- ja telehallituksen kirjanpitotoimistoon ulkomaantilitysjaostoon sekä yhdistelmän Postipankin rahaliikenteestä liitteineen Postipankin johtosäännön mukaisesti Postipankin tarkastusosastolle.

120 §:n 4. kohdan toinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

Telealuekonttorin on liitettävä laaditun tilitietoilmoituksen alkuperäisen kappaleen oheen (77.2. kohta) postisiirtotulotilin tiliotteet sekä kupongit 39.1. kohdan mukaisin rajoituksin.

121 §:n 2. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

121.2. Telealuekonttorin kassantäydennys

Telealuekonttori alitoimipaikkoineen saa tarvittavan kassantäydennyksen postiosoitusmenettelyllä siten, että kassantäydennystä tarvitseva toimipaikka laatii 8 a.3.1. kohdan mukaisen postiasiapostiosoituksen, jonka määrän toimipaikka tulouttaa tilinpidossaan, osoituslomakkeen osan 4 muodostaessa tuloutustositteen, ja nostaa osoituksen rahamäärän osoitukseen tehtävää kuittausta vastaan postitoimipaikassa.

122 §:n 1. kohta, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 26/1979, muutetaan näin kuuluvaksi:

122.1. Sekalaisten tulojen kassakirja

Vuokratulot ja satunnaiset tulot tuloutetaan sekalaisten tulojen kassakirjassa 10 b §:n määräysten mukaisesti.

IV osan otsikko muutetaan näin kuuluvaksi:

IV KASSALIIKKEEN JA TILINPIDON VALVONTA JA TARKASTUS

126 § sekä sitä edeltävä otsikko muutetaan näin kuuluviksi:

A KASSANTARKASTUKSET

126 § Yleistä kassantarkastuksista

126.1. Yleistä

Posti- ja telelaitoksen kassojen tarkastuksista on määrätty posti- ja telelaitoksen tiliohjesäännön luvussa 65, minkä lisäksi kassantarkastuksissa sekä kassaliikkeen tilinpidon valvonnassa tulee noudattaa seuraavissa 127 — 131 §:ssä annettuja ohjeita.

127 § muutetaan näin kuuluvaksi:

127 § Yleistä kassantarkastuksen suorittamisesta

127.1. Tarkastuksen suorittamisjärjestys

Tarkastuksessa on ensin laskettava rahat ja sen jälkeen suoritettava arvomerkkien, arvopapereiden sekä tilikirjojen ja -tositteiden tarkastus.

Tarkastuksessa on oikean kassansäästön toteamiseksi vaadittava nähtäväksi ja tarkastettavaksi kaikki tilikirjat niihin kuuluvine tositteineen ja muine asiakirjoineen sekä kaikki muut asiakirjat, olivatpa ne mitä laatua tahansa, jotka tavalla tai toisella selvittävät ja täydentävät virkamiehen hallussa olevan, tarkastettavan kassan tilaa tai toimipaikan tilejä.

127.2. Tarkastuksista pidettävät kortistot

Piirikonttorin on pidettävä piirinsä toimipaikkojen kassantarkastuksista kortistoa ja siihen on merkittävä tarkastuksen aika, kassasta vastuussa olevan virkamiehen nimi, tarkastuksen suorittaneen virkamiehen nimi ja tarkastuksen tulos.

Ylitoimipaikan on pidettävä pääkassan ja arvomerkkien päävaraston sekä alitoimipaikkojen tarkastuksista kortistoa, johon tulee samat merkinnät kuin piirikonttorin vastaavaan kortistoon.

Ali- ja arvomerkkikassojen tarkistuksista on tehtävä merkintä ko. kassoista toimipaikassa pidettäviin kortistoihin.

128 § muutetaan näin kuuluvaksi:

128 § Erinäiset toimenpiteet kassantarkastuksessa

128.1. Erityisnumeroitujen erikoiskassakirjojen käsittely

Tarkastavan virkamiehen on tarkastustilaisuudessa tehtävä tarkastusmerkintä erityisnumeroidun erikoisasiakirjan ensimmäiselle lehdelle ja viimeisen viennin kohdalle ja samalla tarkastettava, että erikoiskassakirjojen lehdet on käytetty numerojärjestyksessä. Viimeisen viennin kohdalle merkitään musteella tai kuivamustekynällä kassakirjavientien yhteenlaskettu rahamäärä.

128.2. Osoitusten käsittely

Postiin maksetuista kotimaisista postiosoituksista laaditaan osoitusvarainsaate A ja postista maksetuista kotimaisista ja ulkomaisista osoituksista osoitusvarainsaatteet B, jotka lähetetään tositteineen kirjattuina postiasialähetyksenä

1) postikonttorin, telealuekonttorin ja itsenäisesti tilittävän postitoimiston tarkastuksesta
   — kotimaiset
   tarkastustoimiston liikennevarojen tarkastusjaostoon, ja

— ulkomaiset
kirjanpitotoimiston ulkomaantilitysjaostoon, sekä

2) muun postitoimiston, teletoimiston, postiaseman I sekä erillisen telepalvelun tarkastuksesta
— ylitoimipaikkaan.

Alikassojen tarkastuksesta saatteet tositteineen luovutetaan toimipaikan hoitajalle tai hänen määräämälleen virkamiehelle.

Saatteeseen sekä sen jäljennökseen on virkamerkintöjä varten varattuun kohtaan painettava tarkastusleima tarkastusmerkintöineen.

Saatejäljennökset säilytetään alikassoissa.

Saatteista merkitään saatteen numero, osoitusten kappalemäärä, rahamäärä sekä osoitusten postimaksut kassanlaskelmaan.

Osoitusvarainkassakirjan A (postiinmaksetut ulkomaiset osoitukset) suhteen menetellään kuten kohdassa 128.1. on määrätty.

128.3. Tarkastusmerkinnät eri asiakirjoihin

Tarkastavan virkamiehen on tarkastustilaisuudessa kohdissa 1 — 2 mainittujen merkintöjen lisäksi painettava tarkastusleima viimeksi käytössä olevaan kassapäiväkirjan lehteen. Sellaisia luetteloita ja tositteita, joihin tarkastusleima on painettava, ovat mm. saatteet, säästöönpanokortit, säästöstäottokortit, palkkausluettelot ja -kuitit, laskut, PSP:n toimitusmaksujen luettelot, pakkaustarvikkeiden myyntiluettelot, postisiirtotilien tiliotteet, matkalaskut, matkaennakkokuitit, maksumääräysluettelot, postimerkkien myyntipalkkiolaskut, Suomen Pankin rahanlähetyskuitit sekä tileistäpoisto- ja takaisinmaksupäätökset.

129 § muutetaan näin kuuluvaksi:

129 § Ali- ja arvomerkkikassan tarkastus

129.1. Kassanlaskelma

Tarkastuksessa täytetään kassanlaskelma (lom. 6 82 03 tai 6 82 04). Kassanlaskelma täytetään myös silloin, kun toimipaikan tarkastuksessa tarkastetaan virkamiesten hallussa olevat ali- ja arvomerkkikassat.

129.2. Kassanlaskelman laatiminen

Tarkastuksessa ja kassanlaskelman laatimisessa noudatetaan 127 ja 128 §:ssä annettuja ohjeita.

Erikoiskassakirjoista merkitään kassanlaskelmaan

— käytettyjen erityisnumeroitujen erikoiskassakirjojen lehtien numerot, esim. 321546 — 48,
— viimeisen kassakirjaviennin numero, ja
— kassakirjavientien yhteenlaskettu rahamäärä.

Alikassan tilityskirjasta merkitään kassanlaskelmaan

— tulopuolelle, arvomerkkiennakot arvomerkkilajeittain,
— menopuolelle, arvomerkkiennakkojen yhteismäärä sekä lisättynä tarkastuspäivän tilitapahtumilla,
— saatu pääkassasta,
— säästöönpanot ja säästöstäotot,
— tililtäotot ja nostot, sekä
— pääkassaan tilitetty rahamäärä.

Tositteista ja asiakirjoista merkitään kassanlaskelmaan mm.

— osoitusvarat A ja B,
— osoitusten postimaksut,

— PSP:n toimitusmaksut,
— pakkauskuoritilitykset,
— panot postisiirtotulotilille,
— saatavista kertyneet,
— saatavien lisäykset,
— matkaennakkojen selvitykset,
— matkaennakkojen lisäykset,
— virhesuoritukset,
— virhesuoritusten tilitykset, ja
— tileiltäpoistot ja takaisinmaksut.

— kassansäästö

Alikassan kassansäästö tarkastustilaisuudessa saadaan laskemalla rahojen ja arvomerkkien yhteismäärä. Ali- ja arvomerkkikassan kassansäästö saadaan siten, että rahojen ja arvomerkkien yhteismäärästä vähennetään kassalle annettujen arvomerkkiennakkojen yhteismäärä.

— laskennallinen säästö

Alikassan sekä ali- ja arvomerkkikassan laskennallinen säästö saadaan siten, että kassanlaskelmaan merkityistä tuloista vähennetään menot. Säästö merkitään laskelman menopuolelle, jolloin kassanlaskelman tulo- ja menopuolet ovat yhtäsuuret.

129.3. Säästön vertaaminen ja eron merkitseminen

Jos kassansäästö ei ole yhtäpitävä laskennallisen säästön kanssa, on asia välittömästi tutkittava ja selvitettävä jo tarkastustilaisuudessa niin perusteellisesti kuin mahdollista.

Jos kassassa oleva vajaus tai ylijäämä on pienempi kuin 100 markkaa, merkitään kassanlaskelman säästöksi laskennallinen säästö ja apusarakkeeseen laskennallisen säästön ja kassansäästön välinen ero. Jos ero on 100 markkaa tai sitä suurempi, merkitään laskelman säästöksi kassansäästö ja erillisenä vientinä tulopuolelle ylijäämä ja menopuolelle vajaus.

129.4. Tarkastuksessa tutkittava

Tarkastuksessa on tutkittava alikassan tilityskirjan (lom. 6 80 72) ja pääkassan kassamuistion (lom. 6 80 07) sekä arvomerkkien päävarastossa säilytettävien arvomerkkiennakkomääristä annettujen kuittien (lom. 6 80 74) perusteella, että kassaa hoitavan virkamiehen tilityksistä ja ennakkomääristä antamat tiedot ovat oikeat.

Tarkastuksessa on myös tutkittava, että

— virkamies on päivittäin laskenut kassansa,
— hän on annettujen määräysten mukaisesti pitänyt kassansa tuloista ja menoista alikassan tilityskirjaa,
— hän ei säilytä kassassaan enemmän varoja kuin maksujen tarkoituksenmukaista suorittamista varten on tarpeen, vaan tilittää päivittäin toimipaikan pääkassaan kaikki tarpeettomat varat,
— hän on shekkien ja pankkivekselien vastaanottamisessa, käsittelyssä ja tilittämisessä noudattanut annettuja määräyksiä, ja että
— lunastettujen postiennakkolähetysten ennakkomäärät on asianmukaisesti tuloutettu ja tuloluetteloon on siitä tehty asianmukaiset merkinnät.

Tarkastavan virkamiehen on tehtävä merkintä kassanlaskelmaan tässä kohdassa mainittujen tarkastusten suorittamisesta.

129.5. Kassanlaskelman tarkastus

Jos toimipaikan hoitaja ei itse ole tarkastusta suorittanut, on hänen yleisluontoisesti tarkastettava kassanlaskelma ja tehtävä tästä merkintä kassanlaskelmaan. Laskelmaan on myös merkittävä mihin toimenpiteisiin tarkastuksessa todettujen virheellisyyksien johdosta on ryhdytty tai aiotaan ryhtyä.

129.6. Kassanlaskelman säilytys

Kassanlaskelma, joka on laadittu virkamiehen hallussa olevan ali- ja/tai arvomerkkikassan tarkastuksesta ja joka ei liity koko toimipaikan tarkastukseen,

säilytetään toimipaikassa 24 §:n 2. kohdassa mainitun kortiston yhteydessä.

129.7. Väärinkäytökset

Jos tarkastuksessa käy ilmi, että virkamies on kassavarojen hoidossa syyllistynyt väärinkäytöksiin tai jos ilmenee siihen viittaavia seikkoja, on havainnoista viipymättä ilmoitettava posti- ja telehallituksen hallinto-osastolle ja piiripäällikölle, jonka on viipymättä ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin. Ilmoituksesta tehdään merkintä kassantarkastuslaskelmaan, joka lähetetään tässä tapauksessa tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon.

129.8. Telemaksuja perivän alikassan tarkastus

Telemaksuja perivän alikassan tarkastuksessa verrataan edellisen kuukauden tilitietoilmoituksen saatavien säästö ja lisäykset telemaksusaatavien tilikirjan vastaaviin summiin. Telemaksusaatavien tilikirja päätetään tarkastuksen yhteydessä ja siihen painetaan tarkastusleima. Tarkastustilaisuudessa laaditaan telemaksusaatavien luettelo (lom. 6 80 32).

Telemaksusaatavien tilikirjan, telemaksusaatavien luettelon ja alikassan tilityskirjan vastaavat merkinnät verrataan keskenään.

129.9. Arvomerkkikassan tarkastus

Arvomerkkikassan tarkastuksessa täytetään kassanlaskelma (lom. 6 82 03). Kassanlaskelman tulopuolelle merkitään arvomerkkikassalle annetut arvomerkkiennakkomäärät arvomerkkilajeittain ja menopuolelle tarkastustilaisuudessa laskettujen rahojen ja arvomerkkien määrät.

Kassanlaskelma säilytetään toimipaikassa 17 §:n 3. kohdassa mainitun kortiston yhteydessä.

130 § muutetaan näin kuuluvaksi:

130 § Toimipaikan kassantarkastus

130.1. Laajuus

Toimipaikan kassantarkastus on ulotettava koskemaan kaikki toimipaikan pääkassassa sekä sen ali- ja arvomerkkikassoissa olevat rahat, arvomerkkit, arvopaperit ja tilikirjat tositteineen.

130.2. Laadittavat asiakirjat

Postipiirikonttorin, postikonttorin ja itsenäisesti tilittävän postitoimiston tarkastuksessa täytetään ylitoimipaikan kassantarkastuslaskelma (lom. 6 82 01), laskelma Postipankin rahaliikenteestä (PSP lom. 1245), ja arvomerkkiluettelo (lom. 6 80 03) sekä tarpeen vaatiessa muita yhdistelmiä ja luetteloita.

Muun postitoimiston, postiaseman I ja postipankkitehtäviä hoitavan postiaseman II tarkastuksessa täytetään alitoimipaikan kassantarkastuslaskelma (lom. 6 82 02) ja laskelma Postipankin rahaliikenteestä sekä postitoimiston tarkastuksessa lisäksi arvomerkkiluettelo.

Muun postiaseman II tarkastuksessa täytetään kassanlaskelma (lom. 6 82 03).

Telepiirikonttorin, telealuekonttorin, teletoimiston ja erillisen telepalvelun tarkastuksessa täytetään teletoimipaikkojen kassantarkastuslaskelma (lom. 6 82 06) sekä tarpeen vaatiessa muita yhdistelmiä ja luetteloita sekä lisäksi niissä toimipaikoissa, joissa suoritetaan postipankitehtäviä, laskelma Postipankin rahaliikenteestä.

Autovarikon kassantarkastuksessa täytetään autovarikon kassantarkastuslaskelma (lom. 6 82 06) sekä tarpeen vaatiessa muita yhdistelmiä ja luetteloita.

130.3. Rahojen, shekkien ja pankkivekselien käsittely

Tarkastuksen alkaessa pääkassassa olevat rahakäröt on tarkastustilaisuudessa lähetettävä edelleen ja merkittävä kassantarkastuslaskelmaan lähetetyksi rahalähetykseksi, joten niitä ei saa huomioida rahaluettelossa.

Sen sijaan alikassoissa olevat rahakäröt huomioidaan kassanlaskelman rahaluettelossa, mutta ne on välittömästi alikassan tarkastuksen jälkeen tilitettävä pääkassaan.

Toimipaikassa valmiina olevat rahalähetykset on tarkastuksessa avattava ja tarkastetettava sekä uudelleen suljettava.

Jos toimipaikan kassoissa on enemmän varoja kuin maksujen tarkoituksenmukaista suorittamista varten on tarpeen, tulee tarkastavan virkamiehen määrätä, että tarpeettomat varat on viipymättä lähetettävä Suomen Pankkiin tai ylitoimipaikkaan.

130.4. Arvomerkkiluettelon ja sen liitteiden laatiminen

Arvomerkkiluetteloon merkitään säästöt tarkastuskuukauden alkaessa arvomerkkilajeittain, arvomerkkitäydennykset posti- ja telehallituksen arvomerkkivarastosta tai ylitoimipaikasta, arvomerkkien takaisin ostot, lähetykset alitoimipaikkoihin tai alitoimipaikoista, lähetykset posti- ja telehallituksen arvomerkkivarastoon tai ylitoimipaikkaan sekä arvomerkkien tileistäpoistot.

Tarkastustilaisuudessa tarkastettu varasto merkitään arvomerkkilajeittain arvomerkkiluetteloon, ottamalla huomioon toimipaikan virkamiehille ja alitoimipaikoille annetut arvomerkkien ennakkomäärät.

Näiden tietojen perusteella lasketaan myynnit arvomerkkilajeittain. Myynnit verrataan kassapäiväkirjan ja kassamustion merkintöihin ja myyntien yhteismäärä merkitään kassantarkastuslaskelmaan tuloksi. Arvomerkkien takaisin ostot merkitään kassantarkastuslaskelmaan menoksi. Ylitoimipaikan ja postitoimistojen välisistä arvomerkkilähetyksistä laaditaan arvomerkkitilin liite (lom. 6 80 08).

130.5. Laskelma Postipankin rahaliikenteestä

Laskelma Postipankin rahaliikenteestä täytetään Postipankin johtosäännön 606 §:n mukaisesti.

Kassantarkastuslaskelmaan merkitään Postipankin rahaliikenteen laskelman tulojen yhteenlaskettu rahamäärä tuloksi sekä menojen yhteenlaskettu rahamäärä menoksi.

Laskelmaan Postipankin rahaliikenteestä merkitään tarkastusta edeltäneen kuukauden postiennakkolähetysten tuloutuksista niiden rahamäärä, tuloutuspäivä, tulouttavan kassan numero sekä tililleppanon numero. Luettelo täytetään pistokokein.

Laskelmaan Postipankin rahaliikenteestä merkitään myös toimipaikassa säilytettävät säästökirjat.

130.6. Saatavien tili

Saatavien tili on aina tarkastettava. Alkusaldon on oltava tilinpidon mukainen ja perimättömät saatavat merkitään postimaksusaatavien luetteloon (lom. 6 80 30), joka liittetään kassantarkastuslaskelmaan. Kassantarkastuslaskelmaan tai sen liitteeseen on laadittava saatavien erittely.

Telemaksusaatavien tarkastusta on selvitetty kohdassa 129.8.

130.7. Matkaennakkojen tili

Matkaennakkojen tili on aina tarkastettava. Alkusaldon on oltava tilinpidon mukainen ja tarkastuskuukauden matkaennakkojen lisäykset luetteloidaan kassantarkastuslaskelmaan tai erilliseen liitteeseen. Selvitetyt matkaennakot merkitään palkka- ja laskuluettelon huomautussarakkeeseen kunkin palkkausluettelon tai matkalaskun kohdalle.

Kassantarkastuslaskelmaan tai sen liitteeseen on laadittava matkaennakkojen erittely.

130.8. Merkinnät kassantarkastuslaskelmaan

Merkinnät ylitoimipaikan, teletoimipaikan, alitoimipaikan ja autovarikon kassantarkastuslaskelmiin saadaan

— alikassojen kassanlaskelmista
— laskelmasta Postipankin rahaliikenteestä

— tilialustelmista sekä
— pääkassan tiliasiakirjoista.

Kassantarkastuslaskelman tulo- ja menopuolen tulee olla yhtäsuuri.

Kassantarkastuslaskelman ylijäämä- ja vajaussarakkeisiin merkitään pääkassan ero summasta riippumatta sekä alikassoissa olevat 100 markkaa tai sitä suuremmat erot. Arvomerkkikassassa esiintyvä 100 markkaa tai sitä suurempi ero merkitään tarkastavan virkamiehen merkinnöille varattuun kohtaan.

Merkinnät kassantarkastuslaskelmaan ja kassanlaskelmaan sekä niiden liitteisiin otetaan erikoiskassakirjoista, tositteista ja muista tiliasiakirjoista ja näin saadut rahamäärät verrataan kassapäiväkirjan tai alikassan tilityskirjan vastaaviin rahamääriin, ottamalla huomioon tarkastuspäivän tilitapahtumat.

130.9. Säästö edelliseltä kuukaudelta

Kassantarkastuslaskelmaan merkitään säästöksi edellisen kuukauden tililmoituksen mukainen säästö ja menopuolelle erillisenä vientinä alitoimipaikoissa kuukauden alussa ollut säästö.

130.10. Tarkastuksessa tutkittava

Tarkastuksessa on tutkittava, että

— toimipaikan kassat lasketaan päivittäin,
— kassapäiväkirjaa pidetään annettujen määräysten mukaisesti,
— toimipaikan virkamiehillä ei ole yhteisiä kassoja,
— toimipaikan kassoissa ei säilytetä enemmän varoja kuin maksujen tarkoituksenmukaista suorittamista varten on välttämätöntä,
— toimipaikan arvomerkkisäästö ei ole tarpeettoman suuri,
— arvomerkkiennakkomäärät ovat yhtäpitäviä ennakkomääristä annettujen kuittien kanssa,
— shekkien ja pankkivekselien vastaanottamisessa ja käsittelyssä sekä niiden viipymättä edelleen lähettämisessä noudatetaan annettuja määräyksiä,
— pääkassanhoitaja on päivittäin vastaanottanut toimipaikan virkamiehiltä tilitykset,
— pääkassanhoitaja on annettujen määräysten mukaisesti huolehtinut rahavarojen ja arvomerkkien täydennysten tilaamisesta sekä tarpeettomien varojen ja arvomerkkien poislähettämisestä, ja että
— pääkassanhoitajan ilmoittamat panot ja otot Suomen Pankin konttorissa posti- ja telehallituksen shekkitilillä ovat tarkastushetkellä todellisuutta vastaavat.

Kassantarkastuslaskelmaan liitettävässä luettelossa panoista (lom. 6 65 18) ei eritellä talousosastolle jo lähetettyjen viikkoilmoitusten (lom. 6 65 18) merkintöjä, vaan merkitään siihen ainoastaan kunkin ko. kuukauden aikana lähetetyn viikkoilmoituksen osoittama panojen yhteenlaskettu määrä toimipaikkaan jääneiden viikkoilmoitusten perusteella. Ne panot, joista ei ole vielä viikkoilmoitusta annettu, on sitä vastoin merkittävä luetteloon yksitellen ja on tarkastavan virkamiehen todettava, että kaikista ilmoitetuista panoista on Suomen Pankin antamat kuittaukset.

Lisäksi on tarpeen vaatiessa hankittava asianmukainen selvitys siitä, että panot ovat yhdenmukaiset Suomen Pankin ao. konttorin merkintöjen kanssa. Tarkastushetkellä toimipaikassa olevat shekit ja pankkivekselit on tarkastuksen aikana vietävä Suomen Pankkiin ja merkittävä luetteloon panoista. Shekkejä ja pankkivekseleitä ei merkitä rahaluetteloon. Asetetuista shekeistä kassantarkastuslaskelmaan liitettävään luetteloon (lom. 6 65 17) merkitään talousosastolle jo lähetettyjen viikkoilmoitusten loppusummat sekä yksitellen numeroltaan ja rahamäärältään ne shekit, joista ei ole viikkoilmoitusta annettu. Tarkastavan virkamiehen on ehdottamasti todettava, että kaikki viimeisen viikkoilmoituksen jälkeen asetetut shekit on numerojärjestyksessä merkitty kassantarkastuslaskelmaan liitettävään luetteloon.

Huomattava on, että viimeisen viikkoilmoituksen lähettämisen jälkeen mitätöidyistä shekeistä on merkittävä luetteloon ao. shekin numero sekä merkintä mitätöity ja todettava, että ko. shekki on toimipaikassa.

Edelleen shekkivihkoista on tarkastettava, että kaikki ne shekit, joita toimipaikka ei ole ilmoitettanut käytetyiksi, ovat toimipaikassa käyttämättöminä jäljellä. Asetetuista shekeistä laadittavaan luetteloon (lom. 6 65 17) merkitään käytössä olevan shekkivihkon ensimmäisen ja viimeisen käyttämättömän shekin numerot sekä toimipaikassa tarkastushetkellä olevien muiden shekkivihkojen ensimmäisen ja viimeisen shekin numerot.

— rahalähetykset, jotka on ilmoitettu lähetetyiksi Suomen Pankkiin, Postipankkiin, ylitoimipaikkaan ja alitoimipaikkaan, mutta joista ei ole kuittia vielä saapunut, samoinkuin muut toimipaikan vastaavanlaiset lähetykset, on todella ilmoitettuna aikana lähetetty,
— raha ja muut vastaavanlaiset lähetykset Suomen Pankista, Postipankista, ylitoimipaikasta, alitoimipaikasta tai muualta on heti niiden saavuttua tilinpitoon merkitty, käyttäen apuna myös toimipaikalle osoitettujen vakuutettujen lähetysten luetteloa (lom. 8 20 01 ab) ja että
— lunastettujen postiennakkolähetysten ennakkomäärät on asianmukaisesti tuloutettu ja ennakkolähetysten tuloluetteloon on tehty tästä asianmukainen merkintä sekä, että lunastamattomat postiennakkolähetykset ovat toimipaikassa.

Laiminlyönneistä ja virheellisyyksistä, jotka on havaittu tässä kohdassa mainittuja seikkoja tutkittaessa, on tehtävä merkintä kassantarkastuslaskelmaan.

130.11. Opastus

Tarkastavan virkamiehen tulee tarpeen mukaan opastaa toimipaikan henkilökuntaa tilinpitoon kuuluvien tehtävien suorittamisessa.

130.12. Tarkastuskirja

Tarkastuksen suorittamisesta on tarkastavan virkamiehen tehtävä merkintä toimipaikassa pidettävään tarkastuskirjaan (lom. 8 01 43).

130.13. Tarkastuksessa hankittava selvitys

Postipiiri- ja telepiirikonttorin, postikonttorin sekä itsenäisesti tilittävän postitoimiston kassantarkastuksessa on verrattava ao. tarkastusyksikön kanssa, että

— tarkastusyksiköltä

— säästö edelliseltä kuukaudelta,
— arvomerkkien säästöt,
— säästö laskuina ilman tilityslupaa,
— matkaennakkojen säästö sekä
— saatavien tilin säästö

ovat tilinpidon mukaiset.

— telealuekonttorista

Telepiirikonttorin tarkastuksessa on lisäksi verrattava, että telealuekonttoreiden säästöt ja niiden lähettämien lasku- ja ennakkokuittiluetteloiden markkamäärät ovat telealuekonttoreiden tilinpidon mukaiset.

— telepiirikonttorista

Telealuekonttorin kassantarkastuksessa on verrattava, että säästö edelliseltä kuukaudelta on telepiirikonttorin tilinpidon mukainen. Lisäksi on piirikonttorista verrattava, että telealuekonttorin piirikonttoriin tarkastuskuukauden aikana lähettämien lasku- ja ennakkokuittiluettoloiden markkamäärät ovat piirikonttorin tilinpidon mukaiset.

— yli- tai alitoimipaikasta

Tarkastavan virkamiehen on yli- tai alitoimipaikasta verrattava, että alitoimipaikan säästöt ovat ylitoimipaikan tilinpidon mukaiset ja että tarkastuskuukauden raha- ja arvomerkkilähetykset ylitoimipaikasta alitoimipaikkaan ja alitoimipaikasta ylitoimipaikkaan ovat yhtäpitävät yli- tai alitoimipaikan vastaavien merkintöjen kanssa. Vertailu on suoritettava puhelimitse. Erityisesti on varmistauduttava siitä, että ne rahalähetykset, jotka tarkastettava toimipaikka ilmoittaa lähettäneensä, mutta jotka eivät vertailuajankohtana ole vielä saapuneet osoitetoimipaikkaan, saapuvat sillä postivuorolla, jolla ne on ilmoitettu lähetetyksi.

Näistä vertailuista on tehtävä merkintä kassantarkastuslaskelmaan.

130.14. Kassantarkastuslaskelmien lähettäminen

Ylitoimipaikan toimesta laadittu kassantarkastuslaskelma liitteineen sekä mahdollinen selvitys, mihin toimenpiteisiin todettujen virheellisyyksien johdosta on ryhdytty tai aiotaan ryhtyä, on lähettävä piirikonttoriin. Piirikonttorin on kassantarkastuslaskelmat yleisluontoisesti tarkastettava ja tehtävä merkintä toimipaikkojen tarkastuksista pidettävään kortistoon.

Piirikonttorin on valvottava, että ylitoimipaikka suorittaa tarkastukset määräaikaisesti.

Jos laskelmassa olevien merkintöjen mukaan tarkastuksessa on käynyt ilmi virheitä tai väärinkäytöksiä, on piiripäällikön ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Piirikonttorin ja ylitoimipaikan suorittamissa kassantarkastuksissa laaditut postikonttorin, postitoimiston, postiaseman I, telealuekonttorin sekä postipankkitehtäviä hoitavan teletoimiston, erillisen telepalvelun ja postiaseman II kassantarkastuslaskelmat on lähetettävä piirikonttorista edelleen posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon.

Muiden toimipaikkojen tarkastuksista laaditut kassantarkastuslaskelmat säilytetään piirikonttorissa.

130.15. Väärinkäytökset

Jos tarkastuksissa on käynyt ilmi väärinkäytöksiä tai niihin viittaavia seikkoja, on havainnoista viipymättä ilmoitettava myös posti- ja telehallituksen hallintoosastolle. Kassantarkastuslaskelmaan on tästä tehtävä merkintä.

Lisätään uusi 131 § seuraavasti:

131 § Pääkassan ja arvomerkkien päävaraston tarkastus

131.1. Laajuus

Ylitoimipaikan pääkassan ja arvomerkkien päävaraston tarkastuksessa huomioidaan vain pääkassan ja arvomerkkien päävaraston tila ja rahaliikenne.

Pääkassan tarkastuksessa täytetään ylitoimipaikan kassantarkastuslaskelma tai teletoimipaikkojen ja autovarikkojen kassantarkastuslaskelma liitteineen.

131.2. Merkinnät kassantarkastuslaskelmaan

Erikoiskassakirjoista huomioidaan ainoastaan ne kassakirjat, jotka ovat pääkassanhoitajan hoidossa, ja vain näihin kassakirjoihin tehdään 128 §:n 1. kohdan edellyttämät tarkastusmerkinnät.

Niitä postisiirtotulotilejä, joille kertyvät määrät tilitetään kokonaisuudessaan alikassan tilityskirjassa, ei huomioida laskelmassa.

Mikäli jollekin postisiirtotulotilille kertyy sekä alikassan tilityskirjassa että pääkassassa tuloutettavia varoja, merkitään tulotilille kertynyt rahamäärä laskelman menopuolelle tiliotteiden mukaisena ja tulopuolelle omana vientinään alikassojen tilityskirjassa tuloutettava osuus.

131.3. Alikassoilta saadut ja alikassoille luovutetut varat

Laskelman tulopuolelle merkitään alikassoista tilitetyt ja menopuolelle alikassoille luovutetut varat. Nämä tiedot saadaan alikassan tilityskirjojen sarakkeista ''Saatu pääkassasta'' ja ''Tilitetty pääkassaan''. Tarkastuspäivänä pääkassalta alikassoille luovutetuksi ilmoitetut rahamäärät verrataan alikassojen hoitajien kanssa. Vertailusta on tehtävä merkintä kassantarkastuslaskelmaan.

131.4. Laskelma Postipankin rahaliikenteestä

Postipankkitehtäviä hoitavan toimipaikan pääkassaa tarkastettaessa laaditaan aina laskelma Postipankin rahaliikenteestä, mutta vain siltä osin kuin se koskee pääkassan raha-, kuittaus- tms. vastuuta. Jos pääkassanhoitajalla on kuittausmerkkien päävarasto, täsmäytetään se alikassoille ja alitoimipaikoille luovutettujen kuittausmerkkien määrällä.

131.5. Säästö

Kassantarkastuslaskelmaan merkitään säästöksi edellisen kuukauden tililmoituksen säästö ja menopuolelle erillisenä vientinä alitoimipaikkojen edellisen kuukauden säästö.

131.6. Vertailu

Tarkastuksessa on vertailu suoritettava 130 §:n 13. kohdan mukaisesti alkusäästöjä lukuun ottamatta.

131.7. Arvomerkkien päävaraston tarkastus

Jos toimipaikkaan on määrätty päävarastonhoitaja, on arvomerkkivaraston

tarkastuksessa täytettävä kassanlaskelma ja arvomerkkiluettelo liitteineen, noudattaen soveltuvin osin 130 §:n 4. kohdassa mainittuja menettelytapoja.

131.8. Tarkastusasiakirjojen lähettäminen

Kassantarkastuslaskelma liitteineen lähetetään posti- ja telehallituksen tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon, telealuekonttorin pääkassan tarkastuksessa laadittu laskelma liitteineen telepiirikonttorin välityksellä.

Lisätään uusi otsikko sekä muutetaan 132 § näin kuuluvaksi:

B TARKASTUSTOIMENPITEET YKSIKÖN PÄÄLLIKÖN, TOIMIPAIKAN HOITAJAN TAI MUUN VIRKAMIEHEN VAIHTUESSA

132 § Yksikön päällikön, toimipaikan hoitajan, pääkassanhoitajan ja päävarastonhoitajan vaihdos

a) Pysyvä vaihdos

132.1. Yksikön päällikön vaihdos

Postipiirin, telepiirin postikonttorin, telealueen ja erityisyksikön päällikön, joka ei hoida yksikön pääkassaa, vaihtuessa ei kassantarkastusta tarvitse suorittaa, ellei luovuttaja, vastaanottaja tai muut syyt sitä vaadi.

Kaluston ja muun omaisuuden tarkastus on kuitenkin aina suoritettava.

Luovutuspöytäkirja (lom. 1 01 30) laaditaan ja täytetään sen ohjetekstin mukaisesti.

132.2. Pääkassanhoitajan, arvomerkkien päävarastonhoitajan ja alitoimipaikan hoitajan vaihdos

Pääkassanhoitajan, arvomerkkien päävarastonhoitajan, toimistonhoitajan, postiaseman I, teletoimiston ja erillisen telepalvelun sekä postipankkitehtäviä hoitavan postiaseman II hoitajan vaihtuessa on luovuttajan ja vastaanottajan välillä toimitettava luovutustarkastus yksikön päällikön, ylitoimipaikan hoitajan tai hänen määräämänsä virkamiehen läsnäollessa.

Muun kuin edellisessä kappaleessa mainitun alitoimipaikan hoitajan pysyväisesti vaihtuessa on ylitoimipaikan hoitajan tai hänen edustajansa oltava läsnä yleensä vain silloin, kun erityiset syyt sitä vaativat.

132.3. Luovutustarkastuksen laajuus

Luovutustarkastuksen tulee käsittää kaikki pääkassassa ja alikassoissa olevat rahat, arvomerkit ja tiliasiakirjat, kalusto- ja muut varastoesineet ja arkisto, eli yleensä kaikki luovutettava omaisuus.

Pääkassanhoitajan ja arvomerkkien päävarastonhoitajan luovutuslaskelman laatimisessa noudatetaan 131 §:n määräyksiä.

132.4. Luovuttajan vastuu

Luovuttavan hoitajan on luovutettava kaikki tilitasiakirjat niihin kuuluvine tositteineen, tilialustelmat ym. toimipaikan tileihin kuuluvat asiakirjat sekä kaikki muu luovutettava omaisuus.

132.5. Vastaanottajan vastuu

Vastaanottaja on velvollinen tarkastamaan, että tiliasiakirjoista saatavat tiedot on laskelmaan oikein merkitty ja erittäinkin, että kuitit suoritetuista maksuista ja toimipaikan virkamiehille ja alitoimipaikoille annetuista rahavaroista ja arvomerkeistä yms. ovat oikeat ja tallella. Jos jostakin maksuerästä puuttuu kuitti, on vastaanottaja ensisijaisesti vastuussa tästä menoerästä, jos hän muistutuksetta on hyväksynyt sen laskelmaan merkittäväksi.

132.6. Luovutuspöytäkirja

Luovutustarkastuksessa on kassantarkastuslaskelman lisäksi laadittava luovutuspöytäkirja (lom. 1 01 30), johon merkitään kaikki tarkastuksessa ilmenneet oleelliset seikat sen ohjetekstin mukaisesti. Pääkassan- ja arvomerkkien päävarastonhoitajan vaihdosta ei luovutuspöytäkirjaa tarvitse laatia.

132.7. Kalusto

Kalustoesineiden, teleteknillisten laitteiden ja niiden tarvikkeiden sekä linjatyökalujen tarkastus toimitetaan kalustoluettelon ja -kortiston nojalla kiinnittäen samalla huomiota niiden kuntoon. Huomautuksista on tehtävä merkintä luovutuspöytäkirjaan.

132.8. Luovutusasiakirjojen laatiminen ja allekirjoittaminen

Luovuttaja laatii luovutusasiakirjat ja vastaa niiden oikeellisuudesta. Vastaanottaja seuraa tarkasti luovutusta ja tarkastaa luovutusasiakirjat. Kassantarkastuslaskelma ja luovutuspöytäkirja laaditaan kolmena kappaleena ja luovuttaja sekä vastaanottaja allekirjoittavat ne. Lisäksi on 2. kohdan mukaan luovutuksessa läsnä olevan virkamiehen allekirjoitettava kassantarkastuslaskelma ja luovutuspöytäkirja.

— lähettäminen

Kassantarkastuslaskelman ja luovutuspöytäkirjan yksi kappale annetaan luovuttajalle ja toinen vastaanottajalle. Laskelman kolmas kappale pääkassanhoitajan, arvomerkkien päävarastonhoitajan, toimistonhoitajan, postiaseman I, teletoimiston ja erillisen telepalvelun sekä postipankitehtäviä hoitavan postiaseman II hoitajan luovutuksesta lähetetään piirikonttorin välityksellä tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon ja pöytäkirjan kolmas kappale piirikonttoriin siellä tarkastettavaksi ja säilytettäväksi.

132.9. Luovuttajan esteellisyys, kuolema

Jos luovuttava hoitaja on laillisesta syystä estynyt olemasta läsnä luovutuksessa, pitää asiamiehen edustaa häntä luovutustilaisuudessa. Jos luovuttaja on kuollut, tulee hänen oikeudenomistajansa olla läsnä luovutustilaisuudessa. Ellei asiamiestä ole määrätty tai oikeudenomistaja tai hänen asiamiehensä ole saapunut luovutustilaisuuteen, ei tarkastusta sen johdosta saa lykätä, vaan tarkastus on siinä tapauksessa toimitettava piiripäällikön, postikonttorinpäällikön, telealueen päällikön tai näiden määräämän pätevän virkamiehen läsnäollessa sekä laitoksen jonkun muun virkamiehen ollessa todistajana.

132.10. Väärinkäytökset

Jos luovutustarkastuksessa ilmenee väärinkäytöksiä tai niihin viittaavia seikkoja, on asiasta viipymättä ilmoitettava piiripäällikölle, jonka on viipymättä ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

132.11. Valvonta

Piirikonttorin ja ylitoimipaikan on valvottava, että luovutusasiakirjat toimipaikan hoitajan, pääkassanhoitajan ja arvomerkkien päävarastonhoitajan pysyväisesti vaihtuessa laaditaan ja lähetetään viipymättä ohjeiden mukaisesti.

b) Väliaikainen vaihdos

132.12. Luovutustarkastus

Pääkassanhoitajan, arvomerkkien päävarastonhoitajan tai alitoimipaikan hoitajan ollessa virkavapaana, vuosilomalla tai muusta syystä väliaikaisesti estynyt hoitamasta virkaansa, on toimitettava luovutustarkastus sekä väliaikaisen vaihdoksen alkaessa että sen päättyessä.

Luovutustarkastuksessa huomioidaan vain luovuttajan hoitaman pääkassan tila ja rahaliikenne sekä arvomerkkien päävarasto. Kassantarkastuslaskelma täytetään kuten pääkassan tarkastuksesta on 131 §:ssä määrätty. Vastaanottajan velvollisuus on lisäksi varmistua siitä, että laskelmaan merkityt pääkassan ja alikassojen väliset rahanluovutukset ovat oikeat. Tarkastuspäivänä pääkassalta alikassoille luovutetuksi ilmoitetut rahamäärät verrataan alikassojen hoitajien kanssa.

Väliaikaisessa vaihdossa tarvitsee vain luovuttajan ja vastaanottajan olla läsnä.

Väliaikaisessa luovutuksessa laadittu luovutuslaskelma säilytetään piirikonttorin ja erityisyksikön osalta ao. yksikössä ja toimipaikkojen osalta ylitoimipaikassa.

Ylitoimipaikan on valvottava, että luovutuslaskelmat viipymättä lähetetään ylitoi-

mipaikkaan ja samalla tarkastettava, että säästöt, rahalähetykset yms. ovat yhtäpitäviä ylitoimipaikan merkintöjen kanssa ja että kassantarkastuslaskelma on muutenkin oikein laadittu. Tarkastamisesta on tehtävä merkintä kassantarkastuslaskelmaan.

Silloin kun pääkassanhoitajan luovutustarkastus korvaa yksikön päällikön suorittaman määräaikaisen pääkassan tarkastuksen, on luovutuksesta laadittu kassantarkastuslaskelma lähetettävä tarkastustoimiston kassantarkastusjaostoon.

132.13. Toimipaikan hoitajan lyhytaikainen poissaolo

Jos toimipaikan hoitaja sairauden tai muun laillisen esteen takia on virasta vapaa enintään kolme työpäivää, voidaan sille virkamiehelle, jonka tulee ottaa toimipaikka hoitoonsa, kuittia vastaan jättää niin suuri kassa ja niin suuri varasto arvomerkkejä kuin toimipaikan hoitoa varten katsotaan tarpeelliseksi. Tällöin ei luovutuslaskelmaa tarvitse tehdä.

133 §:n edellä oleva otsikko kumotaan ja pykälä muutetaan näin kuuluvaksi:

133 § Ali- ja arvomerkkikassaa hoitavan virkamiehen vaihdos

133.1. Pysyvä vaihdos

Kun ali- ja arvomerkkikassaa hoitava virkamies pysyväisesti vaihtuu, tulee kassan luovuttajan: toimipaikan hoitajan tai hänen edustajansa läsnä ollessa jättää vastaanottajalle hallussaan olevat varat, postilähetykset, erikoiskassakirjat, sekä kaikki posti- ja telelaitokselle kuuluva omaisuus. Kassan vastaanottajan ja toimipaikan hoitajan on katsottava, että kaikki mikä luovutetaan, on asianmukaisessa kunnossa.

Toimipaikan hoitajan on annettava luovuttajalle takaisin kuitit arvomerkkiennakkomääristä yms. sekä virantoimituksessa käytetyistä kalustoesineistä ja linjatyökaluista sekä otettava vastaanottajalta uudet kuitit.

133.2. Väliaikainen vaihdos

Kun ali- ja arvomerkkikassaa hoitava virkamies väliaikaisesti vaihtuu, tulee kassan luovuttajan jättää vastaanottajalle kaikki hallussaan olevat varat, postilähetykset ym. Kassan vastaanottajan on katsottava, että kaikki mikä luovutetaan, on asianmukaisessa kunnossa. Jos kassan vastaanottaja on uusi, kokematon kassanhoitaja, tulee toimipaikan hoitajan tai hänen edustajansa olla läsnä luovutustilaisuudessa ja erityisen tarkkaavaisesti seurata luovutusta.

133.3. Luovutusasiapaperit

Ali- ja arvomerkkikassaa hoitavan virkamiehen vaihtuessa suoritetaan ali- ja arvomerkkikassan tarkastus siten kuin 129 §:ssä on määrätty. Kassanlaskelma liitteineen säilytetään toimipaikassa.

133.4. Väärinkäytökset

Jos luovutustarkastuksessa, niin pysyvässä kuin väliaikaisessa, käy ilmi, että luovuttaja on syyllistynyt väärinkäytöksiin tai ilmenee siihen viittaavia seikkoja, on toimipaikan hoitajan ryhdyttävä viipymättä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

137 §:n 1. kohdan ensimmäinen kappale, sellaisena kuin se on muutettuna kiertokirjeessä nro 34/1981, muutetaan näin kuuluvaksi:

137.1. Rahat, shekkivihkot, arvomerkit ja tilitositteet

Toimipaikassa olevat posti- ja telelaitoksen rahavarat, shekkivihot, arvomerkit ja tilitositteet on säilytettävä kassaholvissa, kassakaapissa, kassalokerossa, kassalippaassa tai kassalaatikossa. Kassalippaat ja -laatikot on silloin, kun ne eivät ole käytössä, mikäli mahdollista säilytettävä kassaholvissa, kassakaapissa tai kassalokerossa. Jos elokuvaveroliput eivät sopivasti mahdu kassaholviin, kassakaappiin tai kassalokeroon, on ne säilytettävä muussa lukitussa paikassa.

137 §:n 3. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

137.3. Tiliasiakirjat

Tilikirjat, erikoiskassakirjat, postisiirtotilikorttilomakkeet ja muut vastaavat tiliasiakirjat on säilytettävä lukitussa säilytyspaikassa.

Lisätään uusi 145 § seuraavasti:

145 § Postimaksujen peruutus ja takaisin suoritus

145.1. Postikonttorin päällikön ratkaisuvalta

Postikonttorin päällikköllä on oikeus päättää postilähetysten hinnoittelussa ja laskutuksessa sattuneiden virheiden oikaisemisesta, jos virheen syy ja liikaa tuloutettu rahamäärä on tarkoin selvillä. Päätös oikaisusta laaditaan kahtena kappaleena. Ensimmäinen kappale mahdollisine tuloutustositteineen liitetään tililmoitukseen. Jäljennöskappale säilytetään toimipaikan tilialustelmissa. Päätökseen on merkittävä riittävä selvitys oikaisuperusteista sekä tarvittaessa laskelma.

Jos kyseessä on takaisinmaksu, lähetetään päätös tositteineen postipiirikonttoriin. Piirikonttorin pääkassa suorittaa takaisinmaksun postisiirtomenotililtä ja liittää maksutositteen päätökseen. Päätös tilitetään piirikonttorin tileissä.

145.2. Postipiirin piiripäällikön ratkaisuvalta

Jos virheen syy tai oikaistava rahamäärä eivät ole tarkoin selvillä, on asia siirrettävä postipiirikonttorin ratkaistavaksi. Postitoimipaikan on liitettävä esitykseensä selvitys tapahtuneesta sekä oma lausuntonsa oikaistavasta määrästä.

145.3. Sähke- ja puhelumaksujen oikaisut

Sähke- ja puhelumaksuoikaisujen osalta noudatetaan edelläolevia ohjeita sekä lisäksi sähkemaksujen osalta soveltuvin osin 74 §:n ohjeita.

Liitteeseen 3 lisätään uusi kolmas kohta seuraavasti:

3.3. Varmennus- ja tarkistustoimenpiteet

Pankkivekselin rahamäärän varmennustoimenpiteenä pankkivekselin asettanut rahalaitos leikkaa, tai kysymyksen ollessa tietokoneella täytetystä pankkivekselistä, merkitsee tähdillä pankkivekselin oikeanpuoleiset kulmat seuraavasti:

— rahamäärän ollessa enintään 99,99 mk, molemmat kulmat;
— rahamäärän ollessa enintään 100 mk — 999,99 mk, yläkulma;
— rahamäärän ollessa enintään 1000 mk — 9 999,99 mk, alakulma.

Jos pankkivekselin rahamäärä on 10 000 mk tai enemmän, ei kulmia leikata tai merkitä. Näissä tapauksissa pankkivekselin oikeellisuus tarkistetaan puhelimitse pankkivekselin asettaneesta rahalaitoksesta, ellei pankkivekselin esittäjää toimipaikassa tunneta. Asettajarahalaitoksen nimi on merkittynä pankkivekselilomakkeeseen.

Tämä kiertokirje tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984.

Eripainos tästä kiertokirjeestä lähetetään myöhemmin toimipaikoille liitettäväksi ohjesäännön asianomaisiin kohtiin.

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 1983.

Pääjohtaja **Pekka Tarjanne**

Hallintoylijohtaja *Lauri Kuusisto*